

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 026 (6226) 11 fevral 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Sözü ile əməli bir olan Lider!

İlham Əliyev: "Mən bu yaxılarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacaqıq və sözümdə dururam"

Bax 2

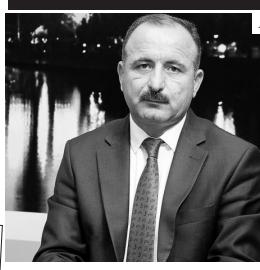
Pakistanlı general: "Azərbaycanla birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi istiqamətində səylər artırılacaq"

Azərbaycanın Pakistan'daki səfiri Əli Əlizadə Pakistanın Silahlı Qüvvələrinin Birləşmiş Qərargah Reisleri Komitəsinin sədri, general Nədim Raza ilə görüşüb. Səfirlilikdən...

Bax 4

Bəhruz Quliyev: "Koçaryan geri dönərsə, bu, Ermənistən dövlətçiliyinin birdəfəlik itirilməsi hesabına başa gələ bilər"

Bax 4

"Robert Koçaryanın Ermənistanda hakimiyətə yenidən qayıdışı mümkün variant deyil və nəzəre alarsaq ki, hazırlıda da ölkə daxilində qarabağlı klanı ilə ermənistanlı klanı arasında ciddi mübarizə gedir, bu zaman ümumiyyətlə birincilərin iqtidara

**Erməni din xadimi:
Azərbaycandan icazə istəyəcəyik**

Bax 3

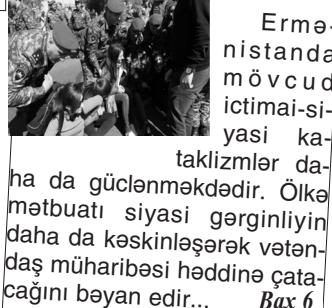
Qarabağda yaşayan Qermenilərin dini nümayəndəsi Vrtanes Abrahəmian Kəlbəcərdəki Xudavəng monastrına buraxılmamaları ilə bağlı məsələyə münasibət bildirib. "İki sahil" xəbər verir ki, din xadimi əvvəlcə sülhməramlılara zi-yarıçı sayını təqdim etdiklərini bildirib...

**Artak Zakaryan:
"Ermənilər yüz ildə belə zərbə görməmişdir"**

"Ermənilər heç vaxt bu qədər sinmiş, psixoloji sarsıntı keçirmiş, belə möyus olmamışdlar". "İki sahil" erməni mediasına istinadən xəbər verir..."

**Ermənistən: Qarşidurmaların
növbəti raundu**

Ermənistəndə mövcud ictimai-siyasi katlıqlımlar daha da güclənməkdədir. Ölkə mətbuatı siyasi gərginliyin daha da kəskinləşərək vətəndaş mühərabəsi həddine çatcağını bəyan edir... Bax 6

**Gültəkin Hacıbəyli
reallığı: korruption, sat-qın və xəyanətə alışq tipaj**

Bax 7

"Milli Şura"nın koordinasiya mərkəzinin üzvü, vaxtılı müxalifətə qarşı mübarizə aparmış, eks-düşərgə mənsublarını dövlətçiliyə xəyanətlərde ittihəm etmiş sabiq millət vəkili və sonradan seçicilərinin etimadını doğrultmadığını görə deputat seçiləməyen Gültəkin Hacıbəylinin gerçek...

**Bayram
çərşənbələri
və
qeyri-iş günləri
açıqlandı**

Bax 6

**Türkəy Milli Müdafiə
Nazirliyi "Qış
talimi-2021"
birgə təlimlərindən
yeni görüntülər
yayınlayıb**

Bax 4

**Bu məşhurlar
beyinlərinə
cip taxdıracaq**

Bax 16

Azərbaycan xalqı, bəlkə də son 30 ildə bu qədər qururlu olmamışdı - 44 gün ərzində tariximizin Zəfər salnaməsi yazıldı, bütövləşən Azərbaycanımıza - Qarabağlı Azərbaycanımıza qovuşduq! Belli, dünyada görünməyən məhz bu Böyük Qələbə Prezident İlham Əliyevin sözüne, vədina sadiq qalan dövlət başçısı imicini qazanması bütün sahələrdə təsdiq-lənməsinin reallığıdır.

Bu yerde Prezident İlham Əliyev 2003-cü ildə keçirilən andıç-me mərasimində söylədiyi bu fikirləri bir daha yada salmaq yerinə düşər: "Mən Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə inanıram. Əminəm ki, ölkəmiz bundan sonra da inkişaf edəcək, daha da güclənəcəkdir. Azərbaycanda demokratiya daha da inkişaf edəcək, siyasi plüralizm, söz azadlığı təmin olunacaqdır. Ölkəmiz müasir dövlətə çevriləcəkdir. Bütün bunları etmək üçün Azərbaycanda çox işlər görmək lazımdır. Ancaq bütün bunları həyata keçirmək və Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün, ən başlıcası, ölkədə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyaseti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsüdən çıxış edərkən, mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasetə sadiq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməyəcəyəm, Heydər Əliyevin siyasetini davam etdirəcəyəm".

Ata vəsiyyətini reallaşdırın xalqın Prezidenti

17 il önce deyilənlər, bu gün öz müsbət nəticəsini verib. Ulu Önder Heydər Əliyev: "İnanıram ki, mənim axıra çatdırı bilmədiyim tələyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidi bəsləyirəm", -vəsiyyətini reallaşdırın Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün ən başlıcası, ölkədə Heydər Əliyevin siyaseti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsüdən çıxış edərkən mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasetə sadiq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməyəcəyəm, Heydər Əliyevin siyasetini davam etdirəcəyəm", -deyərək son 17 illik Prezidentlik fəaliyyətinin nəticəsidir ki, son 30 il ərzində həsrətində olduğumuz Qarabağ Azərbaycandırımlıza, haqq və şəref işimiz olan, Azərbaycan Respublikamızın suverenliyi və ərazi bütövlüyümüze və nəhayət Qələbə Zəfərimizə nail olduqları.

"Şuasız Qarabağ, Qarabağsız Şuşa yoxdur" deyən Ulu Önder Heydər Əliyevin bu arzusunu da bu gün Prezident İlham Əliyev "Şuasız işimiz yarımcıq qalar" deyərək reallaşdırırdı: "Mən bu gün Ulu Önder Heydər Əliyevin məzarını ziyan etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qəlebedir! Bu gün şəhidlərimiz, Ulu Öndərin ruhu şaddır! Gözünüz aydın olsun Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları!".

Bu gün Azərbaycan 44 gün ərzində tarixi Qələbə qazanaraq öz torpaqlarını azad etdi, düşmənə sarsıcı zərbələr endirdi, Ermənistani məglub etdi. Bu meglubiyyət nəticəsində Ermənistani məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atdı, təslim olub və biz 3 rayonumuza

Sözü ilə əməli bir olan Lider!

İlham Əliyev: "Mən bu yaxılarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacağıq və sözümüzə dururam"

bir güllə atmadan, bir şəhid vermədən siyasi yollarla geri qayıtdıq. Beləliklə, Ermənistanın 30 il davam edən işğalçılıq siyasetinə son qoyuldu!

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında, müsahibələrində, xalqa müraciətlərində döñe-döñe bildirdi ki, Şanlı Qələbəmiz Azərbaycan xalqının, Azərbaycan dövlətinin gücünü bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bu Qələbə bütün dünyaya sübut etdi ki, Azərbaycan dövlətinin sözü ilə eməli arasında heç bir fərqli yoxdur. Deyilmişdi ki, tarixi Azərbaycan torpaqlarında heç vaxt ikinci erməni dövləti yaradılmayacaq, heç vaxt Dağılıq Qarabağa müstəqillik verilməyəcək, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacaq, Azərbaycan münaqişəni istənilən yolla həll edəcək. Bütün təzyiqlərə, təhdidlərə baxmayaq, dünyada kifayət qədər güclü erməni lobbisi olmasına, bir çox aparıcı dövlətlərin Ermənistanı dəstəkləməsinə baxmayaq Azərbaycan dövləti öz vədini yerinə yetirdi. Azərbaycan mühərbiə aparılmışını tənzimləyən konvensiyalara, beynəlxalq humanitar hüquqa əməl edərək dünyaya ədalətli, əxlaqlı orduya malik olduğunu göstərdi. Bax, budur uğurlu siyaset! Budur sözü ilə əməli bir olan Lider!

"Tezliklə bütün Qarabağda abadlıq, quruculuq, inkişaf başlayacaq"

Dövlət başçısı ilk gündən, mühərbiə gedə-gedə erməni işğalçılarının işğaldan azad edilmiş torpaqlarda hər tərefin infrastrukturun dağıldığını, binaların söküldüğünü, hər yeri viran qoyduqlarını deyərək bildirmişdi ki, həmin bölgələrdə, rayonlarda normal həyat üçün bütün addımlar atılacaq: "Ancaq biz o bölgələri, bütün rayonları bərpa edəcəyik, vətəndaşlarımızın normal həyatı üçün bütün addımları atacaqıq. Bildiyiniz kimi, ilk layihələr artıq icra edilməyə başlanmışdır. Prezidentin ehtiyat fondundan müvafiq vəsait ayrılmışdır. Füzuli-

Şuşa avtomobil yolunun, Bərdə-Ağdam dəmir yolunun tikintisi artıq başlanılmışdır. Bu, onu göstərir ki, biz bu işləri maksimum səmərə ilə və eyni zamanda, qısa müddət çərçivəsində planlaşdırıraq ki, vaxt itirmədən bütün işləri təşkil edək. Artaq müvafiq dövlət qurumu da yaradıldı və bu işlərin hamısı koordinasiya şəklində aparılacaqdır".

Sözsüz ki, bu böyük və çətin problemlərin həlli güclü iqtisadiyyatdan asıldır. Çünkü güclü iqtisadiyyata malik olan dövlət hər şeye qadır. Bu gün ölkəmizin güclü iqtisadiyyatının inkişaf tempinə görə regionda lider dövlətə çevrilmişsinin nəticəsidir ki, 30 ilə yaxın zaman müddətində həll olunmuş, məhz son 17 ildə Prezident, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev cənablarının diplomatik siyaseti, Güclü, Müzəfər Ordumuzun, ığid əsgər və zabitlərimizin rəşadəti ilə əldə etdi. Dövlət başçımızın dediyi kimi: "Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rifah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu gün Azərbaycanı dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Bunun nəticəsində, biz uğurla inkişaf edirik".

"Böyük qayıdış başlayır, bütün işlərə start verildi"

Qələbəmizdən iki ay keçməsi-ne baxmayaq həyata keçirilən uğurlu quruculuq, bərpa işləri xalqımızın gözləri qarşısındadır. Ancaq Qarabağın dirçəlişi və işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə Böyük Qayıdış isə çoxdan başlayıb. Belə ki, işğaldan azad olmuş ərazilərin yenidən qurulmasının teməli hələ bir neçə il əvvəl Cəbrayıllı Cəlil Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması ilə qoyulub. Hələ o zaman bu kiçik kəndin timsalında xalqımız gördü ki, Prezident İlham Əliyev tezliklə bütün torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək və həm də onları yenidən dırçəldəcək. Hər birimiz hələ o zaman İlham Əliyevin qələbə və quruculuq

nın təməllərini qoyarkən bildirib: "Bu gün yanvarın 14-də Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının təməli qoyuldu. Mən hava limanının tikintisi ilə bağlı Azərbaycan xalqına məlumat vermişdim. Bu, azad edilmiş bölgələrimizin inkişafı üçün çox önemli bir layihədir".

Dövlət başçısı onu da bildirib ki, Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı bu il istifadəyə verilməlidir: "Hər halda uçuş-enmə zolağı bu il istifadəyə verilməlidir. Hava limanının binası isə ola bilər bu il, ola bilər gələn il istifadəyə veriləcək. Bu hava limanının əsas məqsədi xarici qonaqların Şuşaya gelişini təmin etməkdir. Çünkü buradan Şuşaya olan məsafə o qədər də böyük deyil. Nəzərəalsa ki, bu gün Füzuli-Şuşa dördzolaqlı və bəzi yerlərdə altzolaqlı yeni avtomobil yoluğun təməli qoyulub, xarici qonaqlar Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına gələrək, çox rahat və qısa müddət ərzində Şuşa şəhərinə gedə biləcəklər.

Şuşa şəhəri mənim tərəfindən Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edildi. Şuşa şəhərinin bərpası və tarixi simasının özünə qaytarılması istiqamətində işlərə start verildi. Bütövlükde mühərbiədən cəmi iki ay vaxt keçib, ancaq böyük quruculuq işlərinə start verildi. Azad edilmiş torpaqlarımızda ikinci beynəlxalq hava limanı Kəlbəcer və ya Laçın rayonlarının ərazisində inşa ediləcək. İndi yer seçilir və beləliklə, ikinci beynəlxalq hava limanının tikintisi yaxın zamanlarda təmin edilməlidir".

Qeyd edək ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə şəhər və kəndlərin bərpası və yenidən qurulması, elektrik enerjisi, təbii qaz, su, rabitə, yol, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, mənzil-kommunal, digər zəruri infrastrukturların, mədənitarixi abidələrin bərpası və yenidən qurulması, yaşayış evlərinin tikintisi və digər məqsədlərlə 2021-ci ilin dövlət bütçəsində 2,2 milyard manat vəsait ayrılib. Yanvarın 4-də isə Prezident İlham Əliyev "Qarabağ Dirçəliş Fondu" public hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Fərmanı da, məhz otuz ilə yaxın bir müddət ərzində erməni qəsbkarları tərəfindən maddi və mədəni sərvətləri talan edilmiş ərazilərimizin yenidən həyata qaytarılması ölkənin siyasi-iqtisadi suverenliyinin güclənməsinin mühüm dataqlarından biri olacaq Bir sözə, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə inkişafın Azərbaycan nümunəsinin yeni təntənəsi yaşanaq. Bütönlüklərə, beynəlxalq ədalətsizliyə metinliklə sinə gəren Azərbaycan dövləti inamlı torpaqlarını azad etdiyi kimi, həm də erməni vandallığının qurbanı olan bütün şəhər və kəndlərini yenidən quracaq və dirçəldəcək. İşğaldan azad edilmiş rayonlarımıza, bütün Qarabağa yeni nəfəs veriləcək, bu torpaqlarda həyat qaynayacaq, dünya Azərbaycan xalqının quruculuq əzminin şahidi olacaq.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə qazımız Türkiyəyə müalicəyə göndərilib

Vətən Müharibəsi qazisi Əzim Qafarov Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə

müalicə olunması üçün Gülhane xəstəxanasına göndərilib.

"İki sahil" xəber verir ki, Azərbaycanın Birinci vitse-

prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu Qarabağ Müharibəsində iştirak edənlərə dövlət qayğısı siyasetinə dəstək missiyasını davam etdirir.

Bələ ki, Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə Vətən Müharibəsinin iştirakçısı olmuş 1986-ci il təvəllüdü Qafarov Əzim Rafik oğlu müvafiq müayinə, müalicə və reabilitasiya üçün Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Türkiyənin Gülhane xəstəxanasına göndərilib. Onu Azərbaycandan ixtisaslaşmış həkim də müşayiət edib.

Ərdoğan açıqladı: Türkiyə yeni Konstitusiya qəbul edəcək

"Cümhur İttifaqı" olaraq yeni Konstitusiya məsələsində eyni fikirdəyik." (AKP) sədri, Prezident Recep Tayyib Ərdoğan partiyasının Türkiye Büyük Mil-

lət Məclisindəki qrup toplantısında deyib.

Dövlət başçısı "Gəlin, hamiliqla birləkde yeni Konstitusiya təkliflərimizi bu il içində hazırlayıb müzakirələrə başlayaq", - deye bütün ölkə ictimaiyyetinə çağırış edib. Prezident bildirib ki, tələsmədən, bütün təbəqələrlə lazımlı məsləhətləşmələr apararaq, müasir tələblərə cavab verəcək bir Konstitusiya hazırlamalıq.

İspan mətbuatı: Azərbaycan Ermənistani Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə verib

Hoy interesa • Real Madrid - Getafe • Covid • Impeachment Trump F
LAVANGUARDIA
Política
AL MINUTO / INTERNACIONAL / POLITICA / OPINIÓN / SOC

Directo Covid: La OMS concluye que el coronavirus

AZERBAIYÁN ARMENIA

Azerbaiyán denuncia a Armenia ante el TEDH por la guerra en Nagorno Karabaj

Bakú, 9 feb (EFE).- Azerbaiyán ha denunciado a Armenia ante el Tribunal Europeo de Derechos Humanos (TEDH) por la presunta violación de los derechos y libertades de sus ciudadanos durante la ocupación de casi 30 años del territorio separatista de Nagorno Karabaj y durante la reciente guerra de 44 días. Así lo anunció hoy a Efe el subjefe de la delegación azerbaiyana ante la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa y diputado del Parlamento azerbaiyano, Kamal Jafarov. La denuncia se refiere a la "v

İspanyanın EFE informasiya agentliyi və ölkənin qocaman qəzetlərinə biri olan "La Vanguardia" "Azərbaycan Dağılıq Qarabağda müharibəyə görə Ermənistani Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə verib" sərəvhəli material dərc edib. Materialda Azərbaycanın Dağılıq Qarabağın 30 ilə yaxın işgal altında olduğu dövrde və bu yaxılardakı 44 günlük müharibə zamanı öz vətə-

daşlarının hüquq və azadlıqlarının pozulmasına görə Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin Ermənistana qarşı iddia qaldırması diqqətə çatdırıldı.

Bu barədə İspanyanın EFE informasiya agentliyine Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyəti rəhbərinin müavini, Milli Məclisin deputati Kamal Cəfərov bildirib.

Azərbaycanlı deputat izah edib ki, şikayət ərizəsində Ermənistən tərəfindən Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ regionunun və ona bitişik rayonların 30 ilə yaxın davam edən işğalı dövründə dinc azərbaycanlı əhalinin və hərbi qulluqçuların yaşama, dini etiqad və mülkiyyət hüquqlarının pozulması, həmçinin bu insanlara işgəncə verilməsi və onlarla qəddar davranışlı kimi məsələlər qaldırılır. İspaniya nəşri diqqətə çatdırır ki, Azərbaycan Qarabağda müharibələrinin gedişində 3890 vətəndaşının itkin düşməsi barədə sübutlar gətirib. Bunu yanaşı, Ermənistən bu faktların tədqiqatı üçün hər hansı tədbirlər görməyib.

Qeyd olunur ki, bu, Azərbaycanın Ermənistana qarşı ilk şikayətidir. Çünkü azərbaycanlıların bundan evvelki şikayetləri fərdi qaydada qeydiyyatdan keçirilib.

Misirin informasiya agentliyi: Azərbaycan Qarabağda kompleks bərpa işlərinə başlayır

Misirin "Asiaelyoum" informasiya agentliyinin saytında Azərbaycanın işğaldən azad edilmiş ərazilərində aparılacaq bərpa-quruculuq işləri haqqında məqale yayılıb.

"Azərbaycan Qarabağın şəhərlərində kompleks bərpa işlərinə başlayır" sərlövhəli məqalədə Ermənistən işğalından azad edilmiş şəhərlərin müasir standartlara uyğun olaraq yenidən inşa ediləcəyi qeyd olunur. "Bu gün Qarabağın Ermənistən tərəfindən dağıdılmış, talan edilmiş və xarabalığa çevrilmiş şəhərləri bir kabus məkanını xatırladır. Ağdam, Füzulu, Cəbrayıllı və Zəngilanda şəhər, qəsəbə və kəndlərin yerində dağıdılmış binaların qalıqları və məhv edilmiş infrastrukturun izleri qalır. Bu yaxınlarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bəyan edib ki, bu şəhərlərin qədim ruhu və tarixi-mədəni özellilikləri qorunub saxlanıla biləcək. Çünki "ağlılı şəhərlər" salınacaq", - deye məqalədə vurgulanır. Məqalədə diqqətə çatdırılır ki, bir neçə gün əvvəl Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Hikmet Hacıyev də xərici diplomatik missiyaların rəhbərləri ilə birlikdə işğaldən azad edilmiş ərazilərdə olub, onlara aparılacaq bərpa-quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verib. Türkiyənin Azərbaycanlı sefiri, öz növbəsində, Ankaranın rekonstruksiya işlərinə hər cür yardım göstərəcəyini bəyan edib.

"Otən il qeyri-neft sektorundan aksiz daxilolmaları 400 milyon manata çatıb"

Aksizli mehsullar sahəsində şəffaflaşma gəlirlərin iqtisadiyyatın artımı ilə nəticələnir. AZERTAC xəbər verir ki, bu sözü iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov deyib. Nazir qeyd edib ki, 2020-ci ildə qeyri-neft sektorundan aksiz daxilolmaları (397,2 milyon manat) 2017-ci ilin göstəricisindən 18 dəfə çox olub (22,4 milyon manat).

Səfir: İran və Azərbaycan arasında səmimi münasibətlər daha da inkişaf edəcək

Azərbaycanın era-zilərinin işğaldən azad olunmasından sonra Azərbaycan və İran münasibətləri yeni mərhələyə daxil olub. SİANın məlumatına görə, bunu İranın Azərbaycandakı səfiri Seyid Abbas Musəvi İran İslam İnqilabının 42-ci illiyi ilə əlaqədar videomüraciətində deyib. Musəvinin sözlərinə görə, hazırda İran və Azərbaycan arasında səmimi əlaqələr var və bu münasibətlər

Erməni din xadimi: Azərbaycandan icazə istəyəcəyik

Qarabağda yaşayış ermənilərin dini nümayəndəsi Vrtanes Abrahəmian Kəlbəcərdəki Xudavəng monastırına buraxılmamaları ilə bağlı məsələyə münasibət bildirib.

"İki sahil" xəber verir ki, din xadimi evvələ sülhmeramlılaraya ziyarətçi sayını təqdim etdiklərini bildirib. Siyahida həftə ərzində təxminən 25-30 nəfərin monastır ziyarətə gələcəyi qeyd olunub. Lakin bu müraciət Xudavəngi ziyarət etmek üçün yetərli hesab edilməyib. Onların nəzərinə çatdırılıb ki, Kəlbəcərə gəldikləri zaman adaların yazıldığı siyahı ilə yanaşı, nəqliyyat siyələrinin nömrələri də göstərilərdir.

"Yəni ziyarətin mahiyyəti daha təfərruatlı olmalıdır. Əger belədirse, onlar sizi blok etməyəcəklər. İndi biz bu həftə üçün nəzərdə tutulan siyahını sülhmeramlılaraya verməyə çalışırıq. Onlar həmin siyahını Azərbaycan tərəfinə təqdim edəcəklər. Bir az çətindir, amma bunu etməyə çalışacaq. Yəqin ki, hər iki tərəf orə kimlərin gəlib-getdiyini bilmək istəyir. Kimse ziyarətçilərin arasında bəzən gizli adamların olduğunu düşüne bilər. Buna görə normal siyahı verəcəyik ki, onların kilsəyə gələn inanclı adamlar olduğunu

göstərək. Gizlədiləcək heç nə yoxdur və gerçək olanı vereceyik".

Erməni din xadimi tələb olunan siyahının Azərbaycan tərəfinə təqdim ediləcəyini vurğulayıb. O, eyni zamanda geləcəkdə zəvvvarların sayını artırmaq üçün icaze istəyəcəklərini söyləyib. "Onlar yalnız fərdi məlumatları və adaların siyahısını istəyirlər. Zəvvvarların, nəqliyyat vasitələrinin sayının, gəlisi-gedisi vaxtları barədə Rusiya sülhmeramlılarına verilən rübüük məlumatların gələcəkdə yeniləməsinə gəldikdə isə, bəlkə də bu rəqəmi 60-70 edəcəyik. Bunu onlara danışacaq. Zəvvvarların, nəqliyyat vasitələrinin sayının, gəlisi-gedisi vaxtları barədə Rusiya sülhmeramlılarına verilən rübüük məlumatların gələcəkdə yeniləməsinə gəldikdə isə, bəlkə də bu rəqəmi 60-70 edəcəyik. Bunu onlara danışacaq. Məqsədəyən hesab etsələr, problem yoxdur".

Zəvvvarların təhlükəsizliyinə gəlincə, yeparxiya rəhbəri xüsusi bir təhlükəli məsələnin olduğunu düşünür. Yaranan problemlər texniki məsələlərdir: "Onlar həm də çəkiliş heyətinin və jurnalistlərin olmamasını tələb edirlər. Bütün onlara özümüzə heç bir rejissor fəalan görməməyə çalışırıq. Monastr ərazisində çəkilişlər qədəğəndir"

Pakistanlı general: "Azərbaycanla birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi istiqamətində səylər artırılacaq"

Azərbaycanın Pakistanlı generalı Əli Əlizade Pakistan Silahlı Qüvvələrinin Birleşmiş Qərargah Reisleri Komitəsinin sədri, general Nadim Raza ilə görüşüb. Səfirlilikdən SİA-ya verilen məlumatda görə, Pakistan İslam Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin Birleşmiş Qə-

rargah Reisleri Komitəsinin sədri, general Nadim Raza Azərbaycanın Vətən Müharibəsində eldə etdiyi qələbənin, torpaqların işğaldan azad olunmasının Pakistan da rəybətlə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Bəhruz Quliyev: "Koçaryan geri dönərsə, bu, Ermənistən dövlətçiliyinin birdəfəlik itirilməsi hesabına başa gələ bilər"

"Robert Koçaryanın Ermənistəndə hakimiyyətə yenidən qayıdışı mümkün variant deyil və nəzərə alarsaq ki, hazırda da ölkə daxilində qarabağlı klanı ilə ermənistənlər klanı arasında ciddi mübarizə gedir, bu zaman ümumiyyətlə birincilərin iqtidara gəlisi planları qeyri-real görünürlər". Bu sözləri "İki sahil"ə açıqlamasında "Səs" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev bildirib.

"Xüsusilə, prezidentliyi dövründə və sonrakı proseslərdə ölkə başçısı postunu Serj Sarkisyanın dövr etdikdən sonra Qarabağ cinayətkar klanını ölkə boyunca möhkəmləndirməyə müvəffəq olan Koçaryanın iqtidara sahiblənəcəyi halda, yenidən həmin siyasetini bərpa etməyəcəyinə isə kimse zəmanet verə bilmez", deyən siyasi ekspert hesab edir ki, hətta Rusiya faktoru da bu iddianı mümkünsüz edir: "Çünki Ermənistən siyasi arenasında yalnız Rusyanın təsir maraqları mövcud deyil, xalqın da rəyi nəzərə alınmalıdır. Xalq isə Koçaryan rejiminin zamanında onların başına açığı oyuları unutmayıb.

Yəni, Koçaryanın iqtidara yiyələnəcəyi halda, Ermənistən onsuz da laxlayan dövlətçilik dayaqlarını tamamilə itirəcəyi faktı daha çox görünməkdədir. Bunu yalnız biz deyil, elə ermənilərin özləri də etiraf edirler".

"Fikir verirsinizsə, Robert Koçaryan Moskvadan geri qayıdan kimi dərhal müsahibə verdi və hər kəsin eşidəcəyi şəkildə elan etdi ki, böyük siyasetə qayıdır. O, "məxməri inqilabçıların" devrilmesi və dövlət kresloşunu geri qaytarması üçün özünün planlarını səsləndirdi. Koçaryanın mənqiqinə, Rusyanın dəstəyinə görə ne isə ödəmək la-

zımdır. Bu ödəmə isə məhz Ermənistən dövlətçiliyinin və müstəqilliyinin tamamile itirilməsi hesabına başa gələ bilər. Hetta belə de deye bil-

Mənsumə Babayeva

Türkəy Milli Müdafiə Nazirliyi "Qiş təlimi-2021" birgə təlimlərindən yeni görüntülər yayımlayıb

Türkəy Milli Müdafiə Nazirliyi Qars şəhərində keçirilən "Qiş təlimi-2021" birgə təlimlərindən yeni görüntülər yayımlayıb. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, təlimlərin növbəti mərhələsində tanklar və toplar ilə tapşırıqlar icra olunub. Təlimlər fevralın 12-dək davam edəcək. Qeyd edək ki, "Qiş təlimi-2021" Türkəy Silahlı Qüvvələrinin və Əlahiddə Ümum-qoşun Ordunun bölmələrinin iştirakı ilə keçirilir.

YAP Səbail rayon təşkilatının nümayəndələri Vətən müharibəsinin şəhidlərini ziyarət ediblər

lal, Əli kimi cəsur, fədakar övladlarının ezziz xatiresini daim uca tutacaqdır.

Qəhrəman Şəhidlərimizin valideynləri və ailə üzvləri dövlətin bütün strukturları və cəmiyyət üzvləri tərəfindən onlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıya görə təşəkkür edərək, Vətənin

Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının nümayəndələri Vətən müharibəsində böyük şücaətə döyüşən və Azərbaycanın ərazi bütövülüyü, Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda Şəhədet zirvəsinə ucalan Səbail rayonun şəhidləri - Murad Qurbanov Asif oğlu, Bilal Qənbərov Xanlar oğlu və Əli Nağıyev Mehman oğlunun ailə üzvlərini ziyarət ediblər.

YAP Səbail rayon təşkilatının sədri prof. Şəmsəddin Hacıyev, Rayon Şurasının üzvü Faiq Qurbanov, YAP Səbail rayon "Aktyorlar evi" (Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı) ərazi ilk partiya təşkilatının sədri, Xalq artisti Hacı İsmayılov, "Kosmos mütəxəssisləri" ("Azərkosmos" ASC) ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Ağeli Abbasov, YAP Səbail rayon

Gənclər Birliyinin sədri Riyad Rüstəmli, rayon partiya təşkilatının aparat rəhbəri və əməkdaşları Vətən müharibəsində hər biri qəhrəmanlıq dastanı yazan şəhidlərimizin əbədiyyasər xatirəsinə ailə üzvləri ilə birlikdə böyük ehtiramla yad ediblər. Ziyarət zamanı vurğulanıb ki, Azərbaycan xalqı Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda metanətə döyüşən, bu yolda Şəhədet zirvəsinə ucalan və tarixi, möhtəşəm Qarabağ Zəfərinə imza atan Murad, Bi-

adını ucaldan və xalqımıza misilsiz qələbə sevincini bəxş edən övladları ilə fər etdiklərini bildiriblər. Həmçinin, Şəhid ailələrinin üzvlərinin gündəlik qayğıları ilə maraqlanıblar və Azərbaycanımıza yüksək fəxarət, şərəf getirən bu ailələri daim xüsusi diqqət mərkəzində saxlaşdırırları bildiriblər. Bütün Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik. Ruhunuz şad olsun, Vətənimizin qəhrəman oğulları!

Rəfiqə Hüseynova

Silahlı Qüvvələrə nəzərdə tutulduğundan 36 faiz çox pul xərclənib

Ölkənin müdafiə potensialının gücləndirilməsi və silahlı qüvvələrin maddi-texniki təminatının daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2020-ci ilin dövlət bütçəsində təsdiq edilmiş 3 milyard 787,5 mln. manat müdafiə xərclərinə qarşı (cari xərclər, investisiya qoyuluşu və ehtiyat fondlarından ayrılan vəsaitlərin cəmi) 4 mil-

Məlumatda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təpşirigə müvafiq olaraq dövlət bütçəsindən müdafiə xərclərinə əlavə ayrılmış vəsait hesabına yəni hərbi texnikanın alınması, ön cəbhəyə ezam olunmuş hərbi qulluqçuların və səfərberliklə hərbi xidmətə çağırılmış zabit və gizir vəzifələrinə təyin edilmiş heyətin əlavə pul təminatı, Silahlı Qüvvələrə səfərberliklə çağırılmış əsgər vəzifələrinə təyin edilmiş heyətə xidmət etdiyi müddətdə aylıq vəzifə maaşı və ona müyyəyen edilmiş aylıq əlavənin ödənilməsi qarşılıarı.

Hikmət Babaoğlu: "Üçtərəfli bəyanatda əksini tapan müddəalar uğurla icra olunur"

"Bu gün noyabr ayının 10-da imzalanmış üçtərəfli bəyanatdan 3 ay keçir. Hər şeydən öncə qeyd etmək lazımdır ki, mühəribələr tarixində cəmisi 44 gün kimi qısa müddətdə belə həlledici nəticələr əldə etmək və belə mürəkkəb bir problem sadəcə bəyanat vasitəsilə son qoymaq görünməmiş bir hadisədir. Azərbaycan 30 il aktiv fazada davam edən və ən azı 100 il mövcud olmuş problemi bu şəkildə həll etməklə dünya hərb və siyaset tarixində bir ilkə imza atdı!". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu deyib.

idi ki, bu da artıq baş tutub".

H.Babaoğlu vurğulayıb ki, hazırda isə erməni icması içerisinde olan silahlılar ve terroristlərin təmizlənməsi, Ermənistana aid olan silahlıların erməni icmasının kompakt yaşadığı ərazilərdən çıxarılması prosesi gedir: "Azərbaycan tərəfi buna ciddi nəzarət edir və son nəticə əldə edilən qədər də bu davam edəcək. Hazırda Azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qaytarılması istiqamətində işlər görülür və ən optimal müddətdə bu da təmin ediləcəkdir. Önümüzdəki mərhələdə isə Laçın şəhərinə girmədən yeni nəqliyyat koridorunun yaradılması istiqamətində fəaliyyətlər başlayacaq. Ümumileşdirməyə çalışsaq görünən mənzərə odur ki, hər şey Azərbaycanın nəzarəti alatındadır və kiçik incidentlər istisna olmaqla üçtərəfli bəyanatda əksini tapan müddəalar uğurla icra olunur".

Aysel Məmmədova

Deputat bildirib ki, beləliklə, Azərbaycan nə qədər güclü dövlət olduğunu bütün dünyaya, hər şeydən önce isə düşmənə sübut etdi: "Elə üçtərəfli bəyanatda öz əksini tapan 9 maddəlik bəndlərin icra olunması da eyni uğurla həyata keçirilməkdədir və bu proses sürətlə davam edir. Ən kritik və çətin mərhələ artıq arxada qalıb. Bu noyabr ayının 10-dan sonrakı 20 gündə Azərbaycanın üç rayonunun qrafik təqviminə uyğun olaraq işgaldən azad olunması idı ki, bu vax-

tında yerine yetirildi. Yəni, 20 gün müddətində dekabr ayının birinə qədər Azərbaycan bir gülə belə atmadan, heç bir itki vermədən işgal edilmiş torpaqlarının geride qalan təqribən yarı hissəsini də azad etdi. İkinci mürəkkəb və strateji məsələ Azərbaycanın Naxçıvanla birbaşa kommunikasiyalarını bərpası məsəlesi idı ki, bu da artıq həyata keçirilməkdir və əlavə razılışmalarla öz əksini təpib. Üçüncü Türkiye-Rusiya ortaq nəzarət qərəgahının yaradılması

Ermənistan: Qarşıdurmaların növbəti raundu

İşgalçi ölkədə müxalifət sayılan köhnə, işlənmiş siyasi qüvvələrin əsas hədəfi bütün vasitələrdən istifadə edərək Paşinyanı hakimiyətdən uzaqlaşdırmaqdır

Ermənistan da mövcud ictimai-siyasi kataklizmlər dəha da güclənməkdədir. Ölkə mətbəti siyasi gərginliyin daha da keşkinləşərək vətəndaş mühəribəsi həddinə çatacağını bəyan edir. Əvvəllər keçmiş hakimiyətə (indiki müxaliətə) işleyən KİV-in çoxu həzirdə hökumət müxalifət mövqedən çı-

məklə qanlı hadisənin müəllifi olub. Ordu və polisin aćlığı atəş nəticəsində 10 nəfər ölüb, xeyli insan yaranıb. Koçaryan bununla da Xocalı soyqırımı həmmüəllifi Serj Sarkisyanın prezident olmasını təmin edib. Onda prezidentliyə namizəd Levon Ter-Petrosyan oktyabr və mart hadisələrinin arxasında Robert Koçaryan və Serj Sarkisyanın durduğunu bildirmiş, rəqibinə səs verməməyə çağırılmışdı. Ermənistanda iddia edilir ki, oktyabr və mart hadisələrinin əsl günahkarları indiyədək cəzalandırılmayıblar. Nikol Paşinyan Ermənistanın baş naziri olan dan sonra 2008-ci il martın 1-2-si hadisələrinə görə cinayət işi təzələnib. Robert Koçaryan məsələ ilə bağlı 2018-ci il iyulun 27-də həbs olunub.

"Vətənin qurtuluşu hərəkatı"nın baş nazir postuna vahid namizədi sayılan Vazgen Manukyan da Koçaryan və Sarkisyan kimi, Xocalı soyqırımı həmmüəllifidir. Bu üç iddiyinin əlli azərbaycanlıların və ermənilərin qanına bulaşıb. Onlar Qarabağ hadisələri fonunda həkimiyətə gəliblər. Üçlü məsələni yenidən gündəliyə getirib, Ermənistan cəmiyyətini qıcıqlandırmaq, onun həsiyyətini aşaqılamaqla sosial bazalarını gücləndirməye çalışırlar. Koçaryan və onun komandası yalan danişib, boş vədlər verməkə Ermənistan cəmiyyətini aldadılar. Tarix sübut edib ki, bir ideyadan tekrar istifadə etmək yenidən həkimiyətə gəlmək səmərə vermir. Çıxış və açıqlamalarından görünüşü kimi, Koçaryanın, onun kimilərin ideyası köhnəlib. Bu isə Ermənistan müxalifətinin yeni idəya böhranı yasağıını göstərir.

Sevinc Azadı

Artak Zakaryan: "Ermənilər yüz ildə belə zərbə görməmişdilər"

"Ermənilər heç vaxt bu qədər sinmiş, psixoloji sarsıntı keçirmiş, belə mayus olmamışdalar". "İki sahil" erməni mediasına istinadən xəbər verir ki, bunu Ermənistən müdafia nazirinin keçmiş müavini Artak Zakaryan deyib. O bildirib ki, ermənilər son bir ildə gördüklori güclü psixoloji zərbə ilə son yüz ildə rastlaşmamışdır.

reibə ki, günahkarları hələ də hökumətin himayəsi altında gizlədir. Hökumət ermənilərin elindən qələbə ruhunu, Ermənistən təhlükəsizliyini aldı, yaşamaq və inkişaf etmək üçün mümkün perspektivləri üst etdi. Bu iki real fakt insanların meyusluğuna getirib çıxarı: Kapitulyasiya ilə nəticələnən mühəribə və 2018-ci ildən bəri Nikolla

əlaqəli boş ümidi... Aylıq olmalı, özümüzə gelməli və meyusluqla bağlı ruhi hallara müqavimet göstərməliyik. Qalxmaq, irəliləmək, daha da güclənmək üçün istifadə olunmamış potensialımız var. Bizi daim aldaan informasiyalara boyun eyməyə haqqımız yoxdur".

Zakaryan daha sonra vurğulayıb ki, yaxın gələcəkdə bölgə ilə bağlı böyük deyişikliklər ola bilər: "Bu deyişikliklər həm də ölkəməzin həyatı maraqları ilə əlaqəli olacaq. Onlardan istifadə etməyə, dövlətimizin maraqları naminə xidmət göstərməyə hazır olmalıdır. Yenidən toparlanmalı, bu dağdıcı ruh halından çıxmali, tərixin təkərlərini döndərməli və yalnız istədiyimiz geləcəyə baxmalıyıq. Bir şey aydınlaşdır ki, Nikol və komandası bu gün ölkəməzin irəlilməsinə səbəb olan təkərlərə ilisən cubuq kimidir".

"Insanlar öz gələcəkləri ni qeyri-müyyəyen görürər. Bunun səbəbləri əlbəttə ki, hər kəsə yaxşı məlumdur. Birincisi, mühəribənin ağırlı nəticələri yaranıb. O müha-

bilinir, nə də müxalifəti. Mövcud iqtidar problemləri həll etməkdə aciz, müxalifət isə ideyazızdır.

Keçmiş prezidentler Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan da mövcud hakimiyətə qarşı çıxışlarını daha da sərtləşdiriblər. Bu baxımdan Koçaryan daha fəal görünür. O, bir neçə gün əvvəl böyük siyasetə qayıtdığını elan edib. Ancaq heç vaxt siyasetdən getməyib, prezidentlik müddəti başa çatıqdan sonra da Serj Sarkisyan vəsətələrə Ermənistanın həyatında mühüm rol oynayıb. O, böyük siyasetlə aktiv məşğul olduğu illərdə isə qanlı faciələrə müəlliflik edib. Belə ki, Robert Koçaryan 1992-ci il fevralın 26-də Qarabağda ermənilər Xocalı soyqırımı törədəndə separatçıların aparıcı figuru idi.

1999-cu il oktyabrın 27-de avtomatla silahlanmış beş nəfər Ermənistən parlamentinin binasına hücum edərək baş nazir və parlament sədri də daxil olmaqla 8 nəfəri öldürmiş, 30 nəfəri yaralılmışdır. Hücum edənlər terrorçuluqda ittiham olundular. Ermənistən siyasetçilər bu terrorda o vaxtkı president Robert Koçaryan və milli təhlükəsizlik naziri Serj Sarkisyanın eli olduğunu hələ də iddia edirlər. Robert Koçaryan növbəti dəfə 2008-ci il martın 1-2-də Ermənistən prezident seçkisinin nəticələrinə etiraz edənlərə qarşı güc tətbiq et-

Gültəkin Hacıbəyli reallığı: korruption, satqın və xəyanətə alışışq tipaj

O, hayatı boyunca çirkablara bulaşmaqla, şantajlar, şər-böhtanlar hesabına var-dövlət sahibinə çevrilib

“Milli Şura”nın koordinasiya mərkəzinin üzvü, vaxtilə müxalifətə qarşı mübarizə aparmış, əks-düşərgə mənsublarını dövlətçiliyinə xəyanətlərdə ittiham etmiş sabiq millət vəkili və sonradan seçicilərinin etimadını doğrultmadığına görə deputat seçilməyən Gültəkin Hacıbəylinin gerçək “siması” onu tanıyanlara coxdan bəllidir.

Bu fərdin millət vəkiliyi dövründə, xüsusiə AŞPA-daki təmsilciliyi zamanında vergi ödəyiciləri hesabına həvata keçirdiyi xarıci sefərləri zaman dövlətin deyil, mənzərə şəxsi maraqlarının təminatı üçün fəaliyyət göstərməsini dəyişdirdi.

Digər tərəfdən, o da sərr deyil ki, Gültəkin Hacıbəyli deputatlıq fəaliyyəti dövründə korrupsiyaya bulaşmış şəxs kimi tanınır. Bu gün de onun şəxsi əmlakları qismində qal-

maqdə davam edən və qiymətləri yüz min dollarlarla hesablanan, qanunsuz yollarla əldə etdiyi mülkiyyətləri isbat edir ki, hazırda özünü “aydan-ari, sudan duru” kimi təqdim edən Gültəkin Hacıbəyli əslində belə insan deyil və həyətindən cıvkıablara bulaşmaqla, şantajlar, şərböhtanlar hesabına var-dövlət sahibinə çevrilib.

Söz yox ki, bu gün onun üçün təmsil olunduğu “Milli Şura” sıralarında Azərbaycan dövlətinin, döv-

**Milli Şuranın üzvü
Gültəkin Hacıbəylinin
mülkləri - Siyahı**

Ermənilər pensiya və maaşsız qalacaq?

qazyan dediklərinin inandırıcı olması üçün mətiq de təpa bilmədi. Təbii ki, nazir açıq şəkildə deməsə de, belə görünür ki, yaxın gelecekdə ermənilər təqaüd və maaşların verilməsi ilə bağlı çətinliklə üzləçəklərə

Qeyd edək ki, bəzi erməni iqtisadçıları ölkə iqtisadiyatında yaranmış neqativliyin nəyə əsaslandığını təcrübə və adekvat perspektivli proqramların olmaması ilə əlaqələndirirlər. Mütəxəssislər Ermənistanda acı təcrübə baxımından keçən ilin makroiqtisadi göstəricilərinə, daha doğrusu, dinamikalarına diqqət çəkirlər. Beleliklə, diqqət verin: keçən il evvəlli illə müqayisədə ölkədə iqtisadi fealiyyət göstəricisi 7,5, tikinti həcmi 9,5, ticarət dövriyyəsi 14, xidmətlərin həcmi 14,7, ixracat 3, idxlə isə 17,7 faiz azalıb.

Əlbətdə, koronavirus və mühabibin nəzərə alıb ölkənin bütün sahələrdəki sosial-iqtisadi tənəzzülü başa düşmək olsadı. Amma nəzər olaraq, keçən ilki itkiləri düzəltməyə çalışmaq, ağırılı bir çöküşdən sonra bərpa prosesinə başlamaq mümkün idi. Ancaq Ermənistanda hökuməti bu tapşırığı özünəməxsus şəkildə həyata keçirməyə başladı.

Bəli, 2022-2024-cü illər üçün Ermənistandan iqtisadi inkişafını nəzərdə tutan strateji bir program hazırlanaraq qəbul edilib. Amma maraqlıdır ki, bu sənəddə inkişafın

əsas sahəleri kimi, lüks evlərin ti-kintisi və çətəne istehsalı qeyd edilib. Hökumətin fikrincə, məhz bu sahələr sosial-iqtisadi vəziyyəti yaxşılaşdırmağa, ölkə iqtisadiyyatını uğurumundan qaldırmağa qadirdir. O da maraqlıdır ki, bu gün Ermənistanda bu sahəyə məsul şəxslər, açıq şəkildə olmasa da bunu cəfəngiyat kimi dəyərləndirirlər.

Qeyd edək ki, Atom Janjuqazyan, pensiya və maaşların ödənilməməsi perspektivləri ilə bağlı tutqun proqnozların mətiqini dərk et-sədə, dediyimiz kimi çoxlarının cəfəngiyat adlandırdığı bu proqramı əsas tutur.

Yeri gəlmışkən onu da qeyd edək ki, bəzi erməni iqtisadçıları Janjuqazyanın süni nikbinliyini onun xaricindən gələn qiymətləndirmələrə istinadən biruze verdiyini iddia edirlər. Maraqlıdır ki, çoxları ölkənin maliyyə nazirinin ölkəsinin Statistika Xidmətinin məlumatlarına deyil, beynəlxalq investorların Ermənistandan bağlı yaydığı cəfəng proqnozlara inandığını bildirirlər.

Lənət sənə, kor şeytan! Yenidən bu sual məni “narahat” etməye başladı: Ermənistanda pensiya və maaşların ödənişdə problem ola biləmi? Maliyyə nazirinin optimistinə istinad edib “təsəlli tapıram”- olmayacaq! Çünkü xərici investorlar hələ də Ermənistandakı makroiqtisadi vəziyyəti sabit kimi dəyərləndirirlər.

Ağasəf Babayev

Son günlər Ermənistanın dövlət sektorunu işçilərinə pensiya və maaşların verilməsi ilə bağlı problemlər yaşanacağı barədə xəberlər dolaşmaqdadır. Maraqlıdır ki, artıq bəzi erməni iqtisadçıları da bunun reallığa çevrile biləcəyini istisna etmirlər. Bu günlərdə erməni jurnalistlərinin təhriki ilə onların qarşısına çıxıb suallarını cavablandırıran maliyyə naziri Atom Canjuqazyan bu cür təzahürler barədə danışmanın onun üçün çətin olduğunu bildirədə, lakin bəzi etiraflar etmək məcburiyyətində qalıb”. SIA bu barədə erməni mənbələrinə istinadən xəber verir.

Məsələnin ən maraqlı cəheti nazirin Ermənistanda yaşanan menfi proqnozlarda razılışmamasıdır. Amma bunul belə, nazirin ermənilər arasındakı narahatlılığı azaltmaq, əhalini sakitleşdirmek üçün hazırladığı “müsəbət gözlənilər”le bağlı dedikləri heç kəsə inanrıncı görünmədi. Əslində, Canju-

Kəmalə Ağazadə: “Biz haqqı bərpa etməyə qadırık”

“Yerli və xərici mətbuatda çalışan dostlarına, hüquq müdafiəçilərinə dərin təşəkkürümüz bildirirəm”. SIA xəbər verir ki, bu fikirləri Azərbaycan Uşaqlar Birliyinin sədri Kəmalə Ağazadə Gürçüstəndə azyaşlı qızın öz xalası oğlu ilə nikaha girməsi faktı ilə bağlı başlatdığı araşdırmasına görə aldığı dəstəyə müsəbətini açıqlayarkən deyib.

“Demək ki, biz haqqı bərpa etməyə qadırık”, bildirən Kəmalə Ağazadə qeyd edib ki, bu gün ister ölkə mətbati, isterse Gürçüstən mətbati erkən nikahdan süjetlər hazırladı, Gürçüstəndə baş verən nişan mərasimi barəsində ekspertlərin fikrini səsləndirdi. “Bir az önce Radio Free Europe/Radio Liberty kanalına gəden müsahibəmədə də nişan mərasiminin ad günü kimi təqdim edilməsinə münasibet bildirdim. Fakt isə göz qabağındadır”, deyən Azərbaycan Uşaqlar Birliyinin sədri artıq bu kimi ənənə adı altında həyata keçirilən qanunsuzluqlara son qoyulmalı olduğunu, cəmiyyətə qanunun şah olduğunu mesajını çatdırıb.

Xatırladaq ki, artıq Gürçüstən müvafiq strukturları sözügedən olayla bağlı hüquqi prosedurlara start verərək, istintaqa başlayıb və tədbirlər həyata keçirib.

Rövşən

Ağvan Vardanyan: Hakim partiyanın əksər deputatları en böyük eclaflardır

“Mənim addımım” in bir çox deputati təmamilə eclaflıdır, bəziləri təsir agentidir. SIA erməni mediasına istinadən xəber verir ki, Ermənistanda Milli Məclisinin keçmiş deputatı Ağvan Vardanyan bunu ölkə parlamentində deyib.

Onun sözlərinə görə, hakim blokda laiyqli insanlar da var, onlarla, bir erməni ailəsindən gəldikləri halda hələ də ölkəni belə bir vəziyyətə getirən şəxse necə xidmət göstərdiklərinə dair müəyyən müzakirələr aparılır. Ağvan Vardanyan qeyd edib ki, məhz bu məqsədə parlamentdədir. Onun sözlərinə görə, bütün deputatların zirehli geyim geyib-görməkləri də maraqlıdır, çünkü ölkə hərbi vəziyyət altındadır ...

Eliçin

Azərbaycanda siyasi partiyaların fəaliyyəti üçün geniş imkanlar yaradılıb

Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin rəisi İlqar Məmmədovun AZƏRTAC-a müsahibəsi

Xəbər verdiyimiz kimi, Ədliyyə Nazirliyinin 2020-ci ilin yekunlarında dair bu günlərdə keçirilmiş onlayn mətbuat konfransında bir çox məsələlərlə yanaşı, ölkədə siyasi partiyaların fəaliyyətinə dair məsələlərə də toxunulub. Bununla bağlı müxbirimiz nazirliyin Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin rəisi İlqar Məmmədovdan müsahibə alıb. Müsahibəni təqdim edirik.

- İlqar müəllim, istərdik ki, həzirdə ölkədə dövlət qeydiyyatına alınmış siyasi partiyaların fəaliyyəti ilə bağlı fikirlərinizi öyrənək. Bu barədə məlumat oxucularımız üçün maraqlı olardı.

- Bildirmək istərdim ki, ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən hüquqi dövlət quruculuğu yolunu tutan Azərbaycanda mütəreqqi dünya təcrübəsinə əsaslanaraq sərbəst siyasi fəaliyyət üçün hər cür şərait yaradılıb. Bu da coxşayı siyasi partiyaların yaranması ilə müşayiət olunur. Ötən dövrde müxtəlif yönümlü, məram və məqsədleri ilə fərqli - nə 62 siyasi partianın, o cümlədən keçən il 7-sinin dövlət qeydiyyatına alınması ölkəmizdə siyasi plüralizmin və çoxpartiyalı sistemin inkişafının əyni təzahüründür.

Qeyd olunmalıdır ki, siyasi sistem təkmilləşdirilməsi və siyasi münasibətlərin sağlam zəmində qurulması, partiyalararası dialoqun genişləndirilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyətinin mühüm prioritetlərindən olmaqla, hazırda bu sahəde önemli islahatlar həyata keçirilir.

Siyasi sistemin inkişafı baxımdan 2020-ci il uğurlu il kimi seviyyələndirilməlidir. Belə ki, fevral ayında ölkəmizdə azad və demokratik şəraitdə Milli Məclisə seçkilər keçirilərək çoxpartiyalı yeni parlament formalaşıb, müxtəlif partiyaların nümayəndəleri Milli Məclisin və komitelerinin rəhbərliyində təmsil olunublar. Əlbəttə ki, bu, siyasi mədəniyyətin, siyasi qüvvələr arasında əməkdaşlığın növbəti bariz nümunəsidir.

Eyni zamanda, siyasi partiyalar dövlət başçısının təşəbbüsünə çəkmək olar.

müsəbet cavab verərək siyasi dia-loqa qoşulublar. Artıq deyə bələrik ki, ölkəmizdə demokratik ənənələrin formallaşmasına xidmət edən bu təcrübə şaxələnir. Prezident Administrasiyasında partiya nümayəndələri ilə mütəmadi görüşlər keçirilərək cəmiyyəti düşündürən məsələlərin açıq şəkildə müzakirə olunması ölkənin hərəkəfli inkişafi baxımından olduqca əhəmiyyətlidir.

Zəfər ili kimi yadda qalan 2020-ci ilde torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda aparan və xalqımızın Böyük Qələbəsi ile nəticələnən Vətən müharibəsində siyasi partiyalar bir araya gelərək Azərbaycan Ordusuna, Müzəffər Ali Baş Komandana öz dəsteklərini ifadə edib, ölkəmizdə yaşanan milli və siyasi həmrəyliyi bir daha nümayiş etdiriblər.

Qeyd olunmalıdır ki, siyasi partiyaların tam əksriyyəti bu gün respublikanın ictimai-siyasi heyatında fəal iştirak edir, dövlət siyasetinin aktual məsələlərinə dair mövqə bildirir, ictimai təşəbbüslerlə çıxış edirlər.

Lakin partiyaların beziləri uzun müddətdir praktiki olaraq tam fəaliyyətsizdir, siyasi arenada görünmür, qanunvericiliklə üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirirlər.

Halbuki bu gün Azərbaycanın siyasi palitrasında təmsil olunan bütün partiyaların normal fəaliyyəti üçün geniş imkanlar mövcuddur - qərgahla, texniki avadanlıqla təmin olunurlar, mətbu organlara malikdirlər, müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edir, küləvi tədbirlər təşkil edir, seçki proseslərinə qatılırlar və s.

- Belə qənaətə gəlmək olar ki, faktiki fəaliyyətsiz olan həmin partiyaların sadəcə adları var, özləri yoxdur. Bu halda onlar nə üçün fəaliyyətlərinə xitam vermirlər. Ümumiyyətə, belə təşəbbüsə çıxış edən olubmu?

- Elədir. Artıq uzun müddətdir tam fəaliyyətsiz olan partiyalar var ki, onların adları müvafiq reyestrde olsa belə, əslində, mövcud deyillər. Buna misal olaraq 1990-ci illərin əvvəllerində yaradılmış Azərbaycan Dirçəliş və Tərəqqi, Müstəqil Azərbaycan, Azərbaycan Milli Dövlətçilik, Azərbaycan Vətənpərvərlər, Azərbaycan Vahid Kommunist partiyalarının adlarını çəkmək olar.

Həmçinin elələri var ki, rəhbərləri, habelə bir çox üzvleri vəfat edib və ya partiya sıralarını tərk ediblər. Yaxud partyanın üzvü ki mi qeyd olunan şəxslər bundan məlumatlısızdır, eləcə də həmin təşkilatlar qeydiyyata alınmış hüquqi ünvanlarda mövcud deyillər.

Partiyaların fəaliyyəti "Siyasi partiyalar haqqında" və "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında", habelə digər qanunlarla tənzimlənir və qanunvericilikdə onların hüquq və vəzifələri təsbit olunub.

Təessüf ki, qeyd olunan partiyalar qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş vəzifələri icra etmir: qurultaylar keçirmir, idarəetmə orqanlarını formalasdırırmı, maliyyə hesabatlarını vaxtında və ya ümumiyyətə, təqdim etmir, digər nöqsanlara yol verməklə qanunvericiliyin tələblərini pozmuş olurlar.

Bununla bağlı nazirlik tərəfindən rəsmi müraciətlər edilib və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun tedbirlərin görülməsi xahiş olunub. Lakin həmin partiyalar tərəfindən heç bir addım atılmayıb.

Fürsətdən istifadə edib belə partiyalara bir daha müraciət edərək fəaliyyətlərini bərpa etmək istəyənlərə zəruri hüquqi yardım göstərməyə Ədliyyə Nazirliyinin hazır olduğunu bildirirəm.

Partiyaların öz fəaliyyətlərinə xitam verməklə bağlı sualları gəlince isə, bildirməliyəm ki, ləğvətme proseduru mürekəb və uzun sürən bir proses olmaqla qanunvericilikdə öz əksini tapıb. Belə ki, bunun üçün partyanın qurultayı keçirilməli, ləğvətme komissiyası yaradılmalıdır. Partiyanın ləğvi barədə elan verilməli, ləğvətme ilə bağlı müvafiq, o cümlədən maliyyə xarakterli sənədlər hazırlanmalı, əmlakları barədə qərar qəbul edilməli və s. tədbirlər görülməlidir. Bununla bağlı qanunvericilikdə konkret müddətlər müəyyən edilib. Ləğvətme prosesinin ümumi müddəti bir ildən çox çəkdikdə isə, o, yenidən başlanır.

Ona görə də partyanın ləğvi ilə bağlı qərar qəbul etmək və bununla əlaqədar hər hansı addım atmaq iqtidarından olmadıqlarından həmin təşkilatlar üçün daha asan və əlverişli yol fəaliyyətlərinə möhkəmə qaydasında xitam verilmesidir.

Bu səbəbdən artıq bəzi partiyaların üzvləri Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edərək ləğvətme prosesini nazirliyin təşəbbüsü əsasında möhkəmə yolu ilə həyata keçirmək niyyətində olduqlarını bildiriblər.

Şübhəsiz ki, əsas isteyimiz və məqsədimiz cəmiyyətimizdə vətəndaş həmrəyliyinin və milli birliliyin möhkəmləndirilməsinə, bütövlükdə Vətənimizin hərəkəfli tərəqqisine və dirçəlişine öz töhfələrini verən siyasi qüvvələrin fəaliyyətə dəstək göstərməkdir. Bununla bağlı Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən qanunvericiliyə uyğun tədbirlər davam etdiriləcək.

General: Türkiyədən gətirilən minatəmizləmə texnikaları istifadəyə veriləcək

Türkiyədən gətirilən minatəmizləmə texnikaları yaxın zamanlarda azad olmuş ərazilərdə istifadəyə veriləcək. SIA-nın məlumatına görə, bunu Müdafiə Nazirliyinin Mühəndis istehkam xidmətinin rəisi, general-major Anar Kərimov deyib. O qeyd edib ki, Türkiyədən alınlaraq Azərbaycana gətirilmiş mexaniki minatəmizləmə texnikası ilə əlaqədar mühəndis-qoşunlarında mühəndis-istehkam bölmələrində hazırlanmış program təşkil olunub:

"10 günlük tədris programında istehsalçı şirkətin nümayəndələri ilə birlikdə texnikanın işlədilmesi, istismarı və qulluğu tam şəkildə öyrənilib. Bu gün texnikanın poliqonda real şəraitdə minatəmizləmə fəaliyyəti icra olunacaq və qısa zamanda bu texnika işgaldən azad edilmiş ərazilərdə minalar dan və parlamamış döyüş sursatlarından təmizləmə işinə qatılacaq".

"Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətlərə və dinlərə münasibətdə hörmət və tolerantlıq ənənəsi var"

Xorvatiyalı jurnalist azad edilmiş torpaqlarda vandalizm aktlarına məruz qalmış abidələrimiz barədə məlumatlandırılıb

Fevralın 10-da Dini Qurumlarla İş üzre Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Xorvatiyanın "Veçerniy List" qəzetinin jurnalisti Hasan Haydar Diabla görüşüb. Komitənin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə mübariz Qurbanlı xorvatiyalı jurnalistin suallarını cavablandırıb.

Müsahibəsində Azərbaycandakı dini vəziyyət, ölkəmizdə mövcud olan dinlərin tarixi, dövlət tərəfindən dini sahəyə göstərilən diqqət və qayğı, işgaldən azad olmuş torpaqlarda Ermənistan tərəfindən vandalizm aktlarına məruz qalmış tarixi-dini abidələr barədə geniş məlumat verib.

Bildirilib ki, Avropa ilə Asiyadan qovuşduğunda, tarixi İpək Yolunun üzərində yerləşən Azərbaycan müləmənlərinin, xristianların, yəhudilərin, həmçinin digər dinlərin nümayəndələrinin əsrlərə dinc şəraitdə yaşadıqları və tərəqqi etdikləri dünyəvi ölkədir. Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətlər və dinlərə münasibətdə hörmət və tolerantlıq ənənəsi var. Müxtəlif dini icmalar ölkəmizin inkişafında fəal rol oynayırlar.

Dövlət siyasetində tolerant və multikultural dəyərlərin təsviqinin çox mühüm yer tutduğunu vurğulayan komitə sədri bildirib ki, bu ənənə ulu önder Heydər Əliyevin siyasi kursunda da önemli yer tutub və hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Müxtəlif dini konfessiyalar arasındaki harmoniya qayğı, işgaldən əsrlərə döndürən 44 günlük mührələr zamanı özünü daha qabarlı şəkildə bürüzə verdiyini xüsusi qeyd edib. Bildirilib ki, Azərbaycanda yaşayan bütün dinlərin nümayəndəleri Vətən mührələsindən könlüllü olaraq iştirak ediblər.

Eyni zamanda, qeyd edilib ki, ermənilər işğal müddətinə Azərbaycan türkələrinin minilliklər ərzində yaratdığı tarixi və mədəni abidələrə qarşı vandalizm aktları töredərək qədim Alban dövlətinə aid abidələri ciddi saxtakarlıqlara məruz qoyub, qırıqyanlaşdırmağa çalışıblar. M.Qurbanlı yüzlərlə dini abidəmizin - məscid, kilsə, ziyyərətgah və qəbiristanlıqların dağdırıldıqını, məscidlərimizin təvə halına salındığını söyləyib. Ətraflı müsahibəyə görə təşəkkürünü bildirən jurnalist işgaldən azad olunan torpaqlarımıza sefer edəcəyini, bu faktları işıqlandıracağını bildirib. Sonda qonağa DQİDK-nın ölkəmizdəki dini tolerantlıq mühiti və maddi-mədəni ərsimizə qarşı töredilən erməni vandalizmi haqqında nəşətirdiyi kitablar təqdim olunub.

"HRAPARAK": Ermənistanda benzina və qaza olan qiymət durmadan artır

Süreli inflasiya barədə yazarkən qeyd edib. Erməni nəşri yazır ki, son qiymət artımı iki-üç gün əvvəl qeyde alınıb. "1 litr adı benzin 370 dramdan 390-a, super yanacaq isə 390-dan 410 drama qədər artıb ve hələ də daha bahalanma məyilli qalmaqdə davam edir", qeyd edən qəzet onu bildirir ki, sixilmiş qazın da qiyməti 500-600 dram bahalaşır.

"Hraparak" qeyd edir ki, iqtisadçılar bunu, əsasən, dollarrın bahalaşması, dünya bazارında qiymətlərin artması, aksiz dərcəcələrinə dəyişikliklərlə əlaqələndirilsələr də, artımın əsas faktoru Ermənistanda inhisarlılığın artması ilə bağlıdır.

Rövşən

Gürcüstanın "Sakartvelos Respublika" qəzeti Xocalı soyqırımindan yazır

Gürcüstanın "Sakartvelos Respublika" qəzeti "Xocalı soyqırımı - XX əsrin faciəsi" adlı məqale dərc olunub. AZERTAC xəber verir ki, məqalənin müəllifi Gürcüstan-Qafqaz Strateji Araşdırıcılar İnstitutunun prorektoru, Beynəlxalq Münasibətlər və Siyasi Elmlər Akademiyasının prezidenti, eyni zamanda, Gürcüstan-Azerbaycan Münasibətlərinin İnkışafı Fonduun icraçı direktoru Simon Kopadzedir.

Azerbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin Xocalı faciəsi ilə əlaqədar çıxışından sitatla başlayan məqalədə deyilir: "Bütövlükde Azerbaycan xalqına qarşı yönəldilmiş Xocalı soyqırımı öz ağlaşımaz qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində bir vəhşilik aktıdır. Bu soyqırımı, eyni zamanda, bütün bəşəriyyət qarşı tarixi bir cinayətdir".

Məqalədə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin Xocalı soyqırımı ilə bağlı fikirlərindən sitat getirilib. Bildirilir ki, Xocalı soyqırımı töretməkdə düşmənin məqsədi Azerbaycan xalqını sarsıtmaq, suverenlik və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədən çəkindirmək olub. Lakin bu ağır faciə Azerbaycan xalqını daha da mətinləşdirdi, qəhrəman oğul və qızlarını müqəddəs Vətən və milli dövlətçilik naminə qətiyyətli və müteşəkkil mübarizəyə sefərbər etdi.

Müellif yazır ki, hər il bu mədhiş faciənin ildönümü Azerbaycanda və dünyadan müxtəlif ölkələrində ürəkəgrisi ilə qeyd olunur. Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Heydər Əliyev Fondu, xüsusilə, Fonduun prezidenti Mehriban Əliyeva böyük xidmətlər göstərib. Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində də hər il silsile tədbirlər reallaşdırılır. Həyata keçirilən ardıcıl və kompleks tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzü ifşa olunur. Artıq Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı dünyadan bir çox ölkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərarlarında, qətnamələrdə əksini tapır. Müellif Xocalı soyqırımının əsrin Xatin, Xirosima, Naqasaki və Sonqmi kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayandığını xüsusi qeyd edir.

Bildirilir ki, 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistanda hərbi birləşmələri 7 min əhalisi olan Xocalı şəhərində soyqırımı aktı həyata keçirdi. Ermənistanda hərbi birləşmələrinin şəhərə hücumu zamanı burada yalnız 3 min yaxın insan qalmışdı. Çünkü mühəsirədə qaldığı 4 aydan artıq zaman ərzində blokadada olduğu üçün əhalinin xeyli hissəsi şəhərdən çıxmışdır. Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 azyaşlı uşaq, 70 qoca öldürüldü. 8 ailə tamamilə mehv edildi, 25 uşaq hər iki valideyini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirdi. Faciə baş verən gecə 1275 nəfər dinc sakin girov götürüldü, onların 150-si taliyi indi de məlum deyil.

SƏS Erkən nikahlar cəmiyyətimiz üçün hansı fəsadlar törədir?

Son günlerin əsas müzakirə mövzularından biri de erkən nikahlar və onların gələcəkdə yaradacağı faciələrdir. Əfsuslar olsun ki, hələ də bu faciələrə ciddi yanaşmayan ailələr var ki, illərdir davam edən bu dəhşətli "təndənsiyani" davam etdirməkdən çəkinmirlər. Bəs, erkən nikahlar və onların fəsadları haqqında mütəxəssislər nə düşünürler?

"İki sahil" bu mövzu ilə bağlı arasındırmamasını təqdim edir:

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitesinin informasiya və analitik arasındırmalar şöbəsinin müdürü, Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Qadınlara qarşı ayrı-seçkililiklən aradan qaldırılması üzrə Komitəsinin (CEDAW) nümayəndəsi Elgün Səfərov "İki sahil"ə açıqlamasında bildirib ki, son illərdə Azerbaycanda erkən nikahların sayı 10 dəfə azalıb. Erkən nikahların sayı 2012-ci ilə qədər ilə 3500-4000-ə çatırdısa, indi 350-400 arasındadır. Bundan əlavə, əvvəller bu cür evliliklərdən doğulan uşaqların sayı 4000-5000 ididə, bu gün onların sayı 2000-dən çox deyil. Bu sahədə cinayət qanunvericiliyindən dəyişikliklər edilmişdir. Biliyorsun ki, uşaq nikahlarına məcburiyyətə görə 4000 min manatadakı cərimə və 4-la qədər azadlıqdan məhrumətə tətbiq edilir. Təhsil sisteminde, əməkvericiliyətə, cəmiyyətdə maarifləndirmə işləri aparılır. Qız uşaqlarına dəstək göstərilməsi, ata-qız münasibətləri ilə bağlı və digər istiqamətlər üzrə BMT konvensiyalarının bəndlərinə uyğun mexanizmlər çərçivəsində dediyimiz kimi, Azerbaycanda bu say azalmada qeydiyyata alınıb. Əsas məqsəd də səbəb də gender stereotiplərinin aradan qaldırılmasıdır.

Bu məsələ uşaq "qaynar xətt"ləri məsələsini aktuallaşdırır

Həmsöhbətimiz qeyd edib ki, erkən nikah məcburiyyətinə məruz qalan qız uşaqları "860 qaynar xətt"ne müraciət etməlidirlər. Bakı ərazisindən birbaşa 860, mobil nömrələrdən və ölkənin regionlarından isə 012 860 yığmaqla qaynar xəttə əlaqə saxlamaq mümkündür. Qaynar xəttə müraciət etmiş şəxslər genderəsləri zorakılıq və məsiət zorakılığı, eləcə də müvafiq dəstək xidmətləri ilə bağlı məlumatlar ala, zəruri hallarda təmənnəsiz psixoloji konsultasiya ilə təmin oluna bilərlər. Psixoloji travmalarla bağlı həm Dövlət Komitesi həm dərə dövlət qurumları, həm Dövlət Komitəsinin mərkəzi aparatı tərəfindən həm də ki, regionlarda bizim ailə və uşaqlara dəstək mərkəzləri vəsítəsilə tam ödənişsiz psixoloji dəstək göstərilir. Bu mövzuda təkcə valideynlər deyil, eyni zamanda, əvladların da maarifləndirilməsi çox vacibdir. Eyni zamanda, Daxili İşlər Nazirliyinin Qaynar xəttinə də müraciət oluna bilər.

Söyüdən mövzunun sosial tərəflərinə nəzarə yetirdikdə isə problemin yaranmasının əsas səbəbləri üzə çıxır.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin departament rəhbəri Ayşəm Balayeva qəzətimizə açıqlamasında söyləyib ki, qız uşağı böyütməyin çətin olması, gələcəkdə ailə qurub evi tərk edəcəyinə görə ona kapital qoymağın faydasız olması "düşüncəsi" nəticədə onların erkən nikahına gətirib çıxarırlar. Bununla da bəzi valideynlər məsuliyyətdən xilas olduqlarını düşünürler. Əvladlarını er-

kən nikaha məcbur edən bir çox valideynlərin digər əsaslandırımları qız qarşı baş verə biləcək hər hansı neqativ hallardan onu qorumaqdır. Amma, nəticədə daha faciəvi olur. Məktəb yaşılı bir uşaq üçün əlbəttə ki, ailə qurmaq, yeni ailəyə köcmək yad bir anlayışdır. Uşaq birdən-birə məktəbdən, həm yaşıdlarından, öz uşaq həyatından məcburi ayrıllaq ailə həyatına atıldığı üçün yeni vəziyyətə adaptasiya olunmaq çox çətin olur. Özünün qayğıya ehtiyacı olduğu halda, digərərinin qayğısına qalması, yeni mühit, yeni öhdəliklər uşaq-gəlinlərdə psixoloji gərginlik yaradır. Bu da onun üçün gələcəkdə daha böyük problemlərin yaranmasına səbəb olur. Uşaq öz mühitindən, dərslərindən, dostlarından ayrılmış istəməsə belə, valideynlər buna məhəl qoymurlar. Bəzi hallarda valideynlərinə qarşı etiraz edən, fikirlərini açıq bildirən uşaqların təessüf ki, ata-anaları tərəfində fiziki zorakılığa məruz qalması halları olur. Valideynlər erkən nikahın mənfi təsəffürlərindən düşünməlidirlər, xüsusilə de burada mənfi nümunələrə baxmalıdırlar.

A. Balayeva əlavə edib ki, bu məsələ nəticə etibarilə bütövlükdə cəmiyyət üçün çox ciddi problemdir. Bunun nəticəsində tensilsiz qadınların sayı, zorakılıq halları artır, məsiət zorakılığı zəminində qətəllər törədir, boşanmaların sayı çoxalır, uşaqlar stress şəraitində böyüyür. Həmçinin bəle hallar pis nümunədir. Çünkü bu hallar baş verdikcə bəzi insanlar bunu normal hal kimi qəbul edib öz əvladlarına qarşı da tətbiq edirlər. Bu məsələdə cəmiyyətin hər üzvünün üzərinə məsuliyyət düşür. Əlbəttə ki, burada əsas məsələ valideynlərin həm qız, həm oğlan uşaqlarını maarifləndirməsidir. Oğlan uşaqlarının kiçik yaşlardan maarifləndirilməsi onların gələcəkdə öz şəxsi həyatlarında bu hala yol verməmələrinə səbəb ola bilər. Digər məsələ məktəb rehbərlərinin, mülliimlərin erkən nikahların qarşısının alınmasında rolu artırılmalıdır. Həmçinin erkən nikaha qarşı ictimai qıraq olmalıdır. Erkən nikahın potensial iştirakçıları ola biləcək hər kəs bu işə qarşı olsa, bu hallar azalar. Belə ki, nikahın kəsilməsində iştirak edən din xadimi, toy mərasiminin keçirilməsini teşkil edən məkan sahibi, ora qonaq kimi dəvət olunacaq insanlar bu məsələyə etiraz etsə, ictimai qıraq yaranacaq və bu təşəbbüsələ çıxış edən insanlar sehvlerini dərk edib uşaqların erkən nikaha cəlb olunmasından vaz keçəcəklər. Bu məsələdə icmanın, icma idarəcilərinin de üzərində böyük məsuliyyət var. Belə hallarla bağlı ilkin məlumat alan kimi müdaxilə edilsə, erkən nikahın qarşısını almaq olar.

"Loqos" Psixoloji və Nitq İnkışaf Mərkəzinin rəhbəri, "Psixoloji Xidmət və Tədqiqatlar Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri, psixologiya üzrə felsəfe doktoru Təranə Paşayeva qeyd edib ki, erkən nikahın yol açdığı fəsadları psixoloji aspektində dəyərləndirirkən bir çox halları nəzərə almaq lazımdır: "Erkən nikah - ailə anlaysı və həyati hələ kifayət qədər dərk etməmiş, psixoloji cəhətdən ailə quracaq qədər formalşamış yeniyetmələr ilə bağlanan nikahdır. Erkən nikah faciədir, erkən nikah acı sonluqdur. Hələ bu nikahlardan dün-

ya gələn uşaqlar hansı travmaları yaşayır, bu da məsələnin ciddi sual doğuran başqa bir tərifdir. Yəni, ailə həyatına həm maddi, həm də mənəvi-psixoloji hazırlanıq olmadan uğurlu nikahdan danışmaq doğru olmaz. Erkən nikahlarda ən çox təsadüf edilənlər obsessiv-kompulsiv pozuntu əlamətləri, depressiya, təşviş pozuntuları və buna paralel baş verən panik ataklardır. Erkən nikahın səbəb olduğu Obsessiv-Kompulsiv pozuntunun meydana çıxmasına zəmin yaradan əsas səbəb tərəflərdən birinin cinsi aktə hələ hazır olmaması və ya özünü bu aktın baş verməsi üçün hazır hiss etməməsidir. Söyüdən hallar adətən qadınlarda daha sıx müşahidə olunur. Bezen erkən nikah zamanı tərəflərin bir-birini tanımağa kifayət qədər vaxt olmur. Bu da növbəsində gelədikdə tərəflər arasında ünsiyyət azlığı, afdaxılırlı rolların düzgün mənimsənilməməsi, yeni mühitə adaptasiya oluna bilməmək, konfliktli situasiyaların yaranması, şiddet, dolayı və ya birbaşa yönəlmüş verbal aggressiya və s. kimi neqativ hallara yol açır. Nəticə etibarilə tərəflərdən biri, bezen isə hər ikisində depressiv əlamətlər təzahür edir.

Erkən nikah zamanı müəyyən problemlərin vaxtaşırı müzakirə olunmaması və aqressiyanın daxildə toplanması, tərəflərdə şüuraltı olaraq neqativ düşüncələrin toplanmasına səbəb olur. Uzun müddət bəhs edən neqativ düşüncələr şüur altında toplanır və nəticədə panik ataklar formasında özünü bürüze verir.

Psixoloq əlavə edib ki, maddi çətinlik yaşayan valideyn el arasında "Qız yükü, duz yükü" deyilən ağrılıqdan xilas olur. Həm də qızları yemək-icmək qayğısı çəkməyəcək. Valideyn bir növ övladı üzərində olan borcunu yerinə yetirmiş hesab edir, bundan sonra məsuliyyət daha ərin üzərindədir. Varlı kişini "gəlincik"ə evlənməyə vadar edən nədir? Burada onların özleri üçün haqlı bildikləri bir çox səbəb olur. Lakin genç qız nə düşür, onun həyatı necə olacaq, atası yanında olan bir adamla necə bir yastiğa baş qoyacaq, buna fikirləşən yoxdur. Nəticə etibarilə sözügedən üçlüyün heç biri istədiyi mənəvi-psixoloji rahatlığı tapmayıacaq. Valideyn də, əvləd də, "yaşlı aşiq" də hər biri ayrı-ayrılıqlı fərqli psixoloji travmalar alacaq. Ən çox zərər çəken isə təbii ki, yeniyetmə olacaq. Bir çox ailələrdə qadınlara, qızlara söz haqqı verilmir, onlar hər zaman əzilən tərəf olurlar. Öz hüququnu bilməyən, haqqını müdafiə etməyən ana təbii ki, qız övladını da mütiliyyət əyrədəcək. Unutmayaq ki, oğul və qızı böyüdən, təribe edən ailədir. Yəni, ilkin mərhələdə bünbövrə ailədə qoyulur. Sonrakı mərhələlərdə təbii ki, bağça, məktəb və cəmiyyətin rolü gəlir. Uşaqlar təhsildən uzaqlaşırılmamalı, onların hüquq və azadlıqları əlindən alınmamalıdır. Erkən nikahları yaradan əsas amillərdən biri də savadsızlıqdan doğan nadanlıq və cəhalətdir.

Yağut Ağasahqızı

Rusiya Avropa Birliyi-nin ümidi-rini doğrultmadı ve "müsasir bir demokratik ölkəyə çevriləndi." Bu sözləri Avropa Parlamentində çıxış edən Avropa Birliyi xarici siyasetinin rəhbəri Josep Borrell söyleyib. O, Rusiyaya qarşı sanksiyaların genişləndirilməsinə başlamağa hazır olduğunu açıq şəkildə bəyan edib.

Diplomatın keçən həftə Moskvaya səfəri zamanı çıxışı isə dediklərindən tamamilə fərqli idi. Göründüyü kimi, onun nitqinin tonunda belə dəyişiklik nəzərə çarpacaq dərəcədə müşahidə edilirdi. Məhz bu səbəbdən Josep Borrel Moskvaya gəzəştə getməkdə günahlandırılır, Avropa siyasetçiləri tərəfindən. Onların əksəriyyəti səfər zamanı Borrelin davranışını alçaldıcı hesab edir və bu səbəbdən də coxsayılı tənqidlər, hətta təhqirlər yağıdıraraq onu dərhal istefaya çağırırlar.

Avropa Birliyinin Xarici və Təhlükəsizlik Siyaseti üzrə Yüksek Nümayəndəsi Josep Borrell, koronavirus səbəbi ilə Avropa Parlamenti-nin yarı boş salonunun karşısındıñ ilk dəfə deyildi. Ancaq əvvəllər orada heç vaxt bu qədər qeyri-dostcasına qarşılanmamışdı. Borrellin Moskvaya səfəri ve Rusiya Xarici İşlər Naziri Sergey Lavrovla görüşündən sonra 81 məllət vəkilindən ibarət bir qrup Avropa Komissiyasının sədri Ursula von der Leyenə müraciət edərək Avropa diplomatiyasının rəhbərini istefaya göndermek teklifi, hətta telebi ilə çıxış edib. Polşalı məllət vəkili Eljbet Krukun sözlərinə görə, Borrellin Moskvada necə qəbul edildiyi ümumiyyətə, "Avropa Birliyi tarixindən böyük alçaldıcı hadisə" oldu. Onun sözlərinə görə, Jozep Borrel Moskvadan bir növ qovulub və Avropa diplomatiyasının rəhbərinə Rusiya paytaxtında münasibəti Avropa Birliyi tərs silli, şapalaq kimi qəbul edir.

Lağ hədəfi Borreldir, yoxsa Qərb özü?

Doğrudur, cənab Borrel səfəri zamanı "borclu" qalmadı və qarşı tərəfi reallıqla əlaqəni itirməkdə günahlandırdı. İki saat davam edən iclasda öz müdafiəsi üçün iki dəfə Rusiya ile münasibətlər haqqında sərt nitqlə çıxış etdi. Diplomat çox sərbəst formada, sərbəst ifadələrlə, özü də doğma İspan dilində danışmaqdan belə çəkinmedi.

Jozep Borrelin çıxışının rəsmi hissəsi əvvəlcədən çox diqqətlə və bazar ertəsi günü dərc olunan tezislər üzərində hazırlanmışdı. Diplomat, Rusiya ilə Avropa Birliyi arasındakı münasibətlərin bir sıra dəyişikliklərdən keçidiyi xatırlatmadan da çəkinmədi. Borrel 1990-cı illərin əvvəllərindən bu vaxta qədər münasibətlərə təsir eden hadisələri sadaladı və bunun nəticəsində "Lisabondan Vladivostoka qəder" ortaça bir nəticə hasil olmadığını və buna görə de "münasibətlərde dərin inamsızlıq kök saldığını" söyledi. Cənab Borrel bir qədər təessüflə qeyd etdi ki, Rusiya ümildəri doğrultmadı və "müsasir demokratik ölkə" halina gelmedi. O, son illərdə Rusiya-Avropa münasibətlərinin bir neçə temel daşını itirdiyini də bəyan etdi.

Rusya Federasiyası və Avropa Birliyi artıq Ukraynadakı, Dnestryanıdakı münaqışa səbəbi ilə Şərqi Avropa istiqamətində eməkdaşlıq etmir. İndi de Belarusiyada iqtisadi əlaqələr pozulub. 2014-cü ildə bəri siyasi dialoq dondurulub və yaşıl texnologiyalar artıq əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Həle də, son zaman-

larda strateji bir əlaqənin təməli olan enerji eməkdaşlığına dair fikirlər dəyişməkdədir. Jozep Borrelin də dədiyi kimi, bütün bunlar Rusiya Federasiyasındaki "daxili siyasi iqlimin" pişləşməsi və müxalifət lideri Aleksey Navalnının zəherlənməsi həkayesi fonunda baş verib.

Jozep Borrel Moskvaya getməsinə şərtlər daxilində qərar verdiyini də gizlətməyib. "Bu səfər açıq bir risk id, və bunu öz üzərimə götürdüm", deyə Avropa Birliyinin Xarici və Təhlükəsizlik Siyaseti üzrə Yüksek Nümayəndəsi etiraf edib.

Diplomatın sözlerinə görə, iki məqsəd var idi ki, bunlardan birincisi, "avropalıları maraqlandıran problemləri aradan qaldırmaq, ikinciçi də insan hüquqları, siyasi azadlıqlar" olub.

"Mən bunu etdim və bəyənmədilər" deyə Borrel qısaca qeyd edərək, Sergey Lavrovla söhbətin sərt və az qala qalxmış, yüksək tonda bir səslə olduğunu açıq şəkildə etiraf edib. O, qeyd edib ki, "Rusiya əhəmiyyəti"nin mövcud vəziyyəti ümumiyyətlə düzəltməkdə maraqlı olub olmadığını anlamaq lazım idi. Nəticədə, Avropa diplomatiyasının rəhbəri belə bir nəticəyə gelib ki, yox, bu, onları ümumiyyətlə maraqlandırırmı.

Avropa Parlamentində cənab Borrel israr edib və "Moskvaya səfərdən imtina etməyə dəyməz", deyib. "Dərinləşdirilmədən imtina edə bilər" deyə bunu beləcə izah edib və qeyd edib ki, adı rusları "Rusiyadakı mövcud əhəmiyyət quruluşundan" fərqləndirmək, ayırd etmək lazımdır. Diplomat Rusiya Federasiyası rəhbərliyinin düşüncə terzi ilə bağlı müşahidələrini də təsvir edib. Qeyd edib ki, vəziyyət insan hüquqları və ümumilikdə Avropa liberal-demokratik sisteminin müzakirəsi "mövcudluğunu üçün bir təhlükə" kimi qəbul edilir və Avropa ilə münasibətlərdə, uzunmüddətli delimətasiya kursu götürülür.

"Rusiya ilə münasibətlərdə tarixi bir yol ayrıncıdayıq. Seçdiyimiz seçimlər bu əsrde beynəlxalq güc dinamikasını təyin edəcəkdir. Avropa Birliyi Rusiya ilə münasibətlərdə daha kooperativ və ya daha qütbü bir modelə gedəcəkmi, açıq və ya qapalı əməkdaşlıqlara əsaslanacaqmı?", deyə Borrel sual edib.

Məsələ burasındadır ki, Jozep Borrel özü də suallar və fakt qarşısında qalıb. Xatırladığımız kimi, Cler Deyli isə, rus müxalifətçisini

"əhalinin 4% -i tərəfindən dəsteklənən irqçi" adlandırmıqla, əslində Borreli hədəfə alıb və onun yanlış fikirdə olmasını üzüne vurub.

Avropa diplomatiyasının rəhbərinə olan hücumlar, onun ələ salınması, lağ hədəfinə çevriləməsi faktları çoxdur. Əbəs yerə deyil ki, o bütün bunlardan qıcıqlandığını da gizlətməyib. "Məni tənqid edə bilərsiniz, amma bu məsələlərdə ixtrə etməyə ehtiyac yoxdur!", deyə cavab verib Borrel.

Borrel əsəblərini cilovlaya bilməyib və ona ünvanlananlara səslənib. Son iki ildə həmkarlarının, Avropa ölkələrinin xarici işlər nazir-lərinin Rusiyaya 19 dəfə sefər etdiyi xatırladaraq fikrini açıq şəkildə çatdıraraq onu ələ salanları cavab-sız qoymayıb.

"Yoxsa bunu hamı edə bilər, amma mən edə bilmərəm?", deyə diplomat ona ünvanlananlara əsəbi halda cavab verib.

Rusya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova da çərşənbə axşamı "Rossiya 1" telekanalının efirində bir sıra Avropa parlamentarilərinin Borreli lağ hədəfine çevirməsine toxunub.

"Onlar Borreli, guya onu Moskvada alçaltdıqlarına görə təhqir edirlər, özləri alçaltmağa çalışırlar. Hansı aşağılamadan səhəbet gedir, bəlli deyil, tamamilə anlaşılmazdır. Yoxsa başqa bir hədəf tapıblar və indi Borreli, özlərindən olan birini günahkar sayırlar? Xatırlatmaq istəyirəm ki, bundan əvvəl bütün işlərde Tramp günahkar sayılırdı. İndi ne oldu, yeni bir cadugər ovu başladımı?", deyə Zaxarova tənqidini fikir-lərini gizlətməyib.

Maraqlıdır, Borrel Moskvaya şəxsi məqsədləri üçün gəlməmişdi, rəsmi səfərdə idi və Avropa Parlamentariləri bundan xəbərsiz ola bilmezdilər. Elə isə, indi nə oldu ki, özləri öz nümayəndələrini tənqid hədəfinə əvvəl gizlədilər? Doğrudur, Borrel rəsmi səfərdə iken Lavrovun ortaya qoyduğu "faktlarla" qarşılaşdı və bu onun tonunun belə dəyişməsine sebəb oldu. Reallıqda da Rusiya XİN rəhbərinin arqumentləri, irəli sürdüyü fikirlər, Avropa Birliyini, Qəribi analoji şəkildə ittiham etməsi əsəssiz deyildi və mənətiqi olaraq bir preseident sayılır. Həqiqətən də Qəbin öz gözündə tiri görmedən başqasının gözündə tük axtardığını Lavrov birbaşa Borrelin üzüne dedi. Amma gəlin görək, Rusiyaya rəsmi səfər edən Borrelin öz ölkəsində, onunla eyni platforma bölüşən parlamentarilər arasında bu arqument qarşısında, Lavrovun irəli sürdüyü faktları qarşısında dayana biləcək, cavab verə biləcək kimse varmı? Qərb öz ikili standartlar siyaseti ilə, komuflyaj olmuş demokratiya pərdəsi ilə hansı üzlə digər dövlətlərə "demokratiya dərsi" verməyə qalxıb və bu suala Borrel deyil, hansısa digər biri cavab verə bilərmi? Xeyr, verə bilməz və her biri ele Borrelin düşüdüyü vəziyyətə düşməli idi. İndi sual oluna bilər, lağ hədəfi Borreldir, yoxsa Qərb özü?

Inam Hacıyev

Azərbaycanda sürücülərə 120 milyon manata yaxın cərimə yazılıb

2020-ci ildə Azərbaycanda yol hərəketi qaydaları əleyhinə aşkarlanmış inzibati xətalərin sayı 3631,1 min olub. SIA-nın məlumatına görə, xətalərin 39,9 faizi yolda müəyyən edilmiş hərəkət süreti həddinin aşılması, 21,7 faizi dayanma və ya durma qaydalarının pozulması, 9,2 faizi yol nişanlarının və ya yolların hərəkət hissəsinin işarələrinin tələblərinə riayet edilməməsi, 8,4 faizi sənətənən və ya nizamlayıcının qadağanediciliş işarəsi verilərkən hərəkətin davam etdirilməsi, 6,5 faizi təhlükəsizlik kəmərini bağlaşmadan nəqliyyat vasitesinin idarə olunması, 3,6 faizi epidemiyə əleyhinə rejimlərin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulması, qalan hissəsi isə digər səbəblər üzrə aşkarlanıb. Qaydaların pozulmasına görə 118,2 milyon manat məbləğində cerimələr tətbiq edilib.

ŞOK: Dondurulmuş toyuq məhsullarında salmonella aşkarlandı!

Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) tərəfindən ölkəyə iddal olunan qida məhsullarına nəzarət tədbirləri davam etdirilir. AQTA-dan SIA-ya bildirilib ki, heyata keçirilən nəzarət tədbirləri çərçivəsində Agentliyin müfettişləri tərəfindən "Caspian Catering Supply" MMC tərəfindən Belarus Respublikasından ölkəmizə iddal 19.99 ton dondurulmuş toyuq eti məhsuluna baxış keçirilib. Baxış zamanı iddal olunan məhsullardan nümunələr götürürlərək Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun müvafiq laboratoriyasına təqdim olunub. Müayinələr nəticəsində 15.12.2020-ci il tarixində istehsal edilən dondurulmuş toyuq məhsulları partiyasında (2,5 ton) salmonella aşkarlanıb.

Agentlik tərəfindən istehlak üçün yararsız məhsulların satış şəbəkəsinə daxil olunmasının qarşısı alınıb. Hazırkı qanunvericiliyin tələbləri çərçivəsində müvafiq tədbirlər görürlər.

Məsələ burasındadır ki, Jozep Borrel özü də suallar və fakt qarşısında qalıb. Xatırladığımız kimi, Cler Deyli isə, rus müxalifətçisini

Azərbaycan zaman-zaman dünyaya söz sənəti xəzinəsini nadir incilərlə zənginləşdirən böyük sənətkarlar bəxş etmişdir. Bunların sırasında böyük söz ustası Nizami Gəncəvi yaradıcılığı möhtəşəmliyi, müdrikliyi və həyatiliyi ilə seçilir. Əbəs yerə deyil ki, 2021-ci il Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə ölkəmizdə "Nizami Gəncəvi İli" elan edildi. Bu ədəbiyyatımıza, milli-mənəvi dəyərlərimizə, klassik ırsimizə olan münasibətin təzahürüdür. 2021-ci ildə qüdrətli söz və fikir ustası, dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur. Başar bədii fikrinin nadir hadisəsi olan Nizami yaradıcılığı səkkiz əsrən artıqdır ki, xalqımızın mənəviyyatının ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir.

İnsanları daim əxlaqi kamilliyyət çağırın ve yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılan zəngin yaradıcılığı ile Nizami Gəncəvi dünya məriyəsində sevilən simalardandır. Dərin fəlsəfi məzmunu yüksək poetik dillə, aydın, anlaşıqlı bir tərzde oxucularına çatdırıbilen şairin yaşayış-yaratdığı XII əsr mədəni-əlmi nailiyyətlərlə zəngin bir dövr idi.

Nizami Gəncəde yaşasa da, özünü dövriyin söz hakimi hesab edir: O, təhsilini öz doğma şəhərində almış, hələ çox gənc iken ərəb, pəhləvi, fars və çox güman ki, yunan dilini de öyrənmiş, zəmanəsinin elmlərinə dərinən yiyələnmişdir. O dövrdə Gəncə şəhərində tehsil almaq üçün kifayət qədər geniş imkanlar var idi. Şair "Xəmsə"də adının İlyas, atasının adının Yusif, babaşının adının Zəki Müəyyəd olduğunu göstərmişdir. Büyük sənətkarın bütün həyatı və zəngin ədəbi fəaliyyəti həmin dövrdə təkəfər Azərbaycanın və Qafqazın ən iri şəhəri deyil, eyni zamanda Yaxın və Orta Şərqi mühüm mədəniyyət mərkəzi kimi tanınmış Gəncə ilə bağlıdır. Nizaminin qəhrəmanlıq-romantik poeziyası sonrakı əsrlər boyunca, fars dilinin istifadə olunduğu bütün ərazilərde özünü ona oxşatmağa çalışın gənc sənətkarların yaradıcılığına təsir etmiş, Əfqanistan, Hindistan, İran, Pakistan, Tacikistan, Türkiye və Özbəkistan kimi müasir ölkələrin mədəniyyətinin formallaşmasına rol oynamışdır. Mütəfəkkir şair çox sayıda davamlılarından ibarət böyük bir ədəbi məktəbin bünövresini qoymuşdur.

Nizaminin yaradıcılığı, Hafiz Şirazi, Mövlana Cəlaləddin Rumi və Sədi Şirazi kimi böyük sənətkarların yaradıcılığına təsir etmişdir. Onun, müxtəlif ictimai, mədəni və elmi mövzuları işıqlandıran beş məsnəvisi bütün şərq ölkələrində böyük məşhurluğa malik olmuşdur ki, bunu da, şairin əsərlərinin çoxlu sayda və müxtəlif dövrləre aid əlyazmalarının dövrümüzə çatması sübut edir. Mütəfəkkir şairin məşhur "Xəmsə"si insanlığın mənəvi sərvətlər axtarışının zirvəsində dayanaraq, dünya ədəbiyyatının şah əsərləri sırasında layiqli yer tutur. Nizami Gəncəvi Yaxın və Orta Şərqi fəlsəfi-ictimai və bədii-estetik düşüncə tarixini zənginləşdirən ecazkar söz sənəti incilərini də Gəncədə ərseyə getirmişdir.

Nizami Gəncəvinin geniş şöhrət tapmış "Xəmsə"si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanır. Nizaminin "Xəmsə"yə daxil olan poemalar üzərində işləməyə başladığı XII əsrin sonuncu rübündə, Səlcuqların ali hakimiyyəti parçalanma dövrünü yaşıyır, siyasi və sosial narahətlərlə isə artırdı. Lakin, fars mədəniyyəti, mərkəzləşdirilmiş hakimiyyətin mövcud olduğu dövrlə müqayisədə yerli hakimiyyətlərə parçalanma dövründə daha yaxşı inkişaf edir, fars dili isə əsas ədəbiyyat dili olaraq qalırırdı. Nizaminin həyatı haqqında çox az məlumat saxlanılsa da, məlumdur ki, o, saray şairi olmamış, azad yaradıcılıq imkanı arzulamışdır. Buna baxmayaraq, Nizami əsərlərini müxtəlif sülalələrdən olan hökmədlərə hər etmişdir. Nizami el gözündə düzülüyü ilə ucalır, qəlibi-

nə, ilhamına düzüldən güc alır. Mənbələrdə göstərilir ki, Nizaminin xəmsesində külli miqdarda atalar sözlərindən, zərbməsəllərdən və aforizm ifadələrində istifadə etmiş və öz əsərinin bədii dəyərini artırımdır. Həmdə onun xalq yaradıcılığından, folklorundan aldığı ifadələr, əsasən Azərbaycan xalqı ilə bağlı olmuşdur. Elə buna görə də, Azərbaycan xalqının adət və ənənələrini, dil və ifadə xüsusiyyətlərini bilmədən "Sirlər Xəzinəsi"ndə aforizm və zərbə-məsəllərlə ifadə edilmiş dərin mənəni tamamilə qavramaq qeyri-mümkündür. Y.E.Bertels "Sirlər Xəzinəsi"nin bədii dilindən danışarkən göstərir ki, şair bu əsərində bədii sözün bütün həqiqi və məcəzi mənalarından istifadə edir. Buna görə də, "Sirlər Xəzinəsi"ni dərinən başa düşmək üçün hərtərəfli, universal biliye malik olmaq lazımdır. Y.E.Bertels "Sirlər Xəzinəsi"nin bir sira beytlərinin Qərb və Şərqi tədqiqatçıları tərəfdən doğru şərh edilmədiyini göstərmış, dərin mənəni aforizmlərlə ifadə edilmiş beytləri açıb təhlil etmişdi. Bununla birlikdə Y.E.Bertels "Sirlər Xəzinəsi"ndə çətin anlaşılan təşbih və tərkiblərin işlədildiyini, şairin əsərin dilini bilişkəndə çətinləşdiriyini qeyd edir. O, poemanın dili haqqındaki müləhizələri onu bu nəticəyə gətirir ki, "Sirlər Xəzinəsi" sadə xalq kütünləri üçün deyil, yüksək sadəcələrə təbəqə üçün yazılmışdır.

Əsərləri yüzilliklərdən bəri sevilə-sevilə oxunub bu gün də ürəkləri feth edən dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami

Nizami Gəncəvi- Söz sənəti mülküն sultani!

Gəncəvi bəşər mədəniyyətinin yetirdiyi nadir şəxsiyyətlərindən. Söz dünyasının günüşi, hələ sağlığında əsərləri möcürüze sayılan Nizami özü də yaradıcılığının dəyərini yaxşı bilmışdır. Dahi sənətkar bədii fikir tarixini insan səadəti, mənəvi yüksəklilik, mənəvi ömür, azad və ədalətli cəmiyyət və s. kimi əhəmiyyətini heç vaxt itirməyən olmuş ideyalarla zənginləşdirmişdir.

Qüdrətli söz ustasının bəşəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni parlaq səhifə açmış olmuş əsərləri bu gün də insanların mənəvi-əxlaqi kamilləşməsinə misilsiz xidmət göstərir. Korifey sənətkar öz ənənələri ilə seçilən ədəbi məktəbini yaradmışdır. Nizami Gəncəvinin dövriyin ən zəngin kitabxanalarını bəzəyən əsərləri Şərqi inceşənətin, xüsusən də miniatür sənətinin inkişafına təkan vermişdir.

Nizami irsi uzun zamandan bəri dünya əlmi-ədəbi fikrinin diqqət mərkəzindədir. Ölkəmizdə dahi şairin əsərləri dəfələrlə nəşr olunmuş, ədəbi ərsin inceşənəsi və tanidlılması sahəsində xeyli iş görülmüş, çox sayıda tədqiqatlar meydana getirilmiş, eləcə də dünya nizamişunaslığında ilk dəfə olaraq əsərlərinin əlmi təqnidə mənəni hazırlanmışdır.

1970-ci illərdə ümumən respublikamızda klassik mədəni ərsin inceşənəsi baxımından tamamilə yeni mərhələ başlayır. Həmin mərhələ bilavasitə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz Onun təşəbbüsü ilə qəbul edilən "Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin ərsin inceşənəsi"nə qərar verildi. 1979-cu il 6 yanvar tarixli qərar bu istiqamətde kompleks vəzifələr irəli sürərək, Nizami ərsinin və ümumən orta əsrlər Azərbaycan mədəniyyətinin sistemli araşdırılması üçün geniş perspektivlər açılmışdır. 1981-ci ilin avqust ayında Ni-

zami Gəncəvinin anadan olması 840 illiyi haqqında qərar isə nizamişunaslığda əsaslı dönüş yaratmışdır. 2011-ci ildə Nizami Gəncəvinin 870 illiyi dövlət səviyyəsində silsile tədbirlərlə geniş qeyd edilmişdir.

Nizaminin ən məşhur kitabxana və müzeyləri bəzəyən əsərləri Şərqi miniatür sənətinin inkişafına da təkan vermişdir. Nizami döhüsi hər zaman dünya şərqşuraslığının diqqət mərkəzində olmuşdur. Ölkəmizdə Nizami sənətinin öyrənilmesi və tanılılması sahəsində xeyli iş görülmüş, əsərlərinin nizamişunaslığda yüksək qiymətləndirilən elmi-təqnidə mənəni hazırlanmış, kitabları nəfis tərtibatda və kütüvə tirajla nəşr edilmişdir. Nizaminin ədəbiyyatı və incəsənətə yaddaqalan obrazı yaradılmışdır. Mütəfəkkir şairin doğma şəhəri Gəncədə məqbərəsi, Bakıda, Sankt-Peterburqda və Romada heykələri ucaldılmışdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Ədəbiyyat İnstitutu və Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Nizami Gəncəvinin adını daşıyır. Böyük Britaniyanın Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzi uğurla fəaliyyət göstərir.

Nizami yaradıcılığının nəşri, tədqiqi və təbliği bu gün də diqqət mərkəzindədir və bu sahədə atılan hər bir uğurlu addım insanları böyük Azərbaycan şairinin ölməz bəşəri ideyalarına daha da yaxınlaşdırır, bəşəriyyətin xoşbəxtliyi uğrunda mübarizədə onun fikir dünyasına müraciət olunur. Nizami ərsi xüsusilə şairin öz vətənində daha böyük məhbətə öyrənilmiş, şairin dövrü, həyatı və yaradıcılığı dərinən və hərtərəfli tədqiq olunmuşdur. "Nizami Gəncəvi İli" də də dünya ədəbiyyatı xəzinəsinə nadir bir sima kimi daxil olmuş görkəmli filosof, mütəfəkkir və söz sənəti mülküն sultani Nizami Gəncəvinin 880 illiyi ilə əlaqədar kecirlən tədbirlərdə böyük ustادın sənət xəzinəsinə yenidən nəzər salınacaq, yetişən nəsle təqdim olunacaq.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Milli Prioritetlər Azərbaycanın dünyaya yeni inkişaf modelinin təqdimatıdır

Prezident İlham Əliyev cənablarının fevrlin 2-də "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in təsdiq edilməsi haqqında imzaladığı Sərəncamı Azərbaycanın dünyaya nümunə olan yeni iqtisadi və sosial inkişaf modelinin təqdimatıdır. Sənəd növbəti 10 ildə sosial-iqtisadi sahədə geniş islahatların həyata keçirilməsini, əhalinin maddi rifah halının daha da yüksəldilməsini, milli iqtisadiyyatın inkişafının başlıca prioritetlərini müəyyən edir.

Realliq budur ki, son 17 ildə sosial-iqtisadi və mədəni həyatında böyük təkamül yolunda inamlı adımlayan Azərbaycanın iqtisadiyyati dinamik inkişaf edib, beynəlxalq nüfuzu əhəmiyyətli dərəcədə artıb, cəmiyyətdə dövlətçilik ənənələri güclənilib. 2020-ci ilin ilk aylarından güclənən pandemiyyaya qarşı mübarizə tədbirləri, Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev cənablarının rəhbərliyi ilə sentyabrın 27-dən başlanan və 44 gün davam edən Vətən mühərabəsində müzəffər Ordumuzun gücünü ilə rəşadəli əsgər və zabitlərimizin şücaeti ile işgalçı Ermənistan üzərində parlaq qələbəsi bunu deməye əsas verir. Azərbaycanda uzaqqorənliklə həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası və görülən qabaqlayıcı tədbirlər dünyani bürüyən maliyyə böhranından yan keçməyə imkan verdi. Dünya iqtisadi

böhranının ağır nəticələri ən inkişaf etmiş ölkələrdə hiss olunsa da, Azərbaycan davamlı inkişaf edir və yeni-yeni infrastruktur layihələri gerçəkləşdirilir. Ümumilikdə qeyd etsək, qlobal iqtisadi reallıqlar, əhəminin yeni inkişaf mərhələsinə qarşıya qoyulmuş məqsədlər ölkənin sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətlərinin müəyyən olunmasını tələb edir. Artıq 44 günlük ikinci Vətən mühərabəsinin Zəfer Qəlebəsindən sonra Azərbaycanımızda yeni dövr başlayıb, öz doğma torpaqlarından kökün düşən insanların dayanıqlı məskunlaşmasının təmin edilməsi və bu ərazilərin ölkənin iqtisadi-sosial həyatına qoşulması üçün işlər həyata keçirilməkdədir. Məhz bu məqsədə Milli Prioritetlərin ən mühüm hədəflərinən biri də Böyük Qayıdışa uyğun proqramların hazırlanması və icrasıdır. Böyük Qayıdış vətəndaşları-

**HƏMİD PƏNAHOV,
YAP Qazax rayon
təşkilatının sədri**

mızın işğaldan azad edilmiş ərazilərdə dayanıqlı məskunlaşmasında və bu ərazilərin ölkənin iqtisadi fealiyyətinə qoşulmasında bir körpü olacaqdır. Əvvəlki dövrlərdə olduğu kimi, dövlətimizin başçısı tərəfindən növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair müəyyən edilmiş beş Milli Prioritet bu inkişafi artıq tamamilə yeni, keyfiyyətəcə də yüksək və dəha dənəmik bir mərhələyə çıxaraq, işğaldan və azad edilmiş ərazilərə qaydan insanların təhlükəsiz yaşayışı təmin edilməklə yanaşı, region ölkənin ən abad guşələrində birinə çevriləcək.

Keçirilən bütün görüşlərdə də

dövlət başçımız bildirir ki, işğaldan azad olunmuş yerlərimiz region ölkənin ən abad guşələrindən birinə çevriləcək.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin İtalyanın "Maire Technimont Group" şirkətinin sedri Fabrizio Di Amatonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videoformatda qəbul edərək bütün dövrlər üçün aktuallığını qoruyub saxlayan yeni texnologiyaların yaratdığı imkanlardan bəhs edərək işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "ağlılı şəhər", "ağlılı kənd" konsepsiyanının tətbiq edilməsinin vacibliyini bildirib: "Bu addım, eyni zamanda Azərbaycanın müasirləşməyə və texnoloji tərəqqiyə ehtiyac duyulduğu digər bölgələri üçün yaxşı nümunə olacaq. Müasirləşmək, irəliyə baxmaq və inkişaf etmək üçün Azərbaycanın güclü tərəfdəsha ehtiyacı olduğu xüsusü qeyd edilir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə quruculuq və bərpə işlərinə dəst əlkələrin şirkətləri cəlb edəcəyik. Mən bu yaxınlarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacaqı bəyan etdi: "Mühərbi cəmi iki aya yaxındır ki, başa çatıb. Amma görün, nə qədər böyük işlər görülüb. Bərpa işləri artıq başlanıb və bu, onu göstərir ki, bizim sözümüzə əməlimiz arasında bu dəfə də heç bir fərq yoxdur. Biz demişdik ki, torpaqlar işğaldan azad olunandan sonra bu torpaqları tezliklə bərpa edəcəyik. Mən bu yaxınlarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacaq və sözümüzə dururam".

Göründüyü kimi, dövlətin davamlı inkişafını təmin etmək üçün Azərbaycanda bütün zəruri amiller mövcuddur və tariximizin yeni mərhələsinə qədəm qoymuşuq.

Bir sözə, ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş sosial-iqtisadi inkişafı dair Milli Prioritetlər növbəti on il ərzində Azərbaycanda müşahidə olunan sosial-iqtisadi inkişafı təmamilə yeni, keyfiyyətəcə də yüksək mərhələyə çıxaraq, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımda Azərbaycan dünyaya öz yəni idarəetmə modelini göstərəcək.

Rusiya sülhməramlıları "dqr"ı tanıyor?

Artıq izahatların və narahatlıq yaradan suallara cavabların verilməsi zamanıdır

"Bazar ertəsi günü "artsaxın" ərazisinə daxil olmaq üçün yeni qaydalar məlumat olub. Əvvəller bildiyimiz kimi, xarici vətəndaşların "artsaxa" getmek üçün Ermənistən ölkələrindəki sefirliyinə müraciət etməleri kifayət idi. İndi isə prosedur tamamilə dəyişilib". SİA-nın məlumatına görə, bu barədə Armenianreport yazır və qeyd edir ki, bundan sonra xarici vətəndaşlar "artsaxı" ziyyərət etmek üçün əvvəlcə "dqr"ın "xarici işlər nazirliyinə" (?) müraciət etməlidirlər.

"Dqr"ın "xarici işlər nazirliyinə" isə, öz növbəsində, müraciəti "stepanakertdə" oturan rusiyalı sülh-

statusa malik olmayan bir əraziyə buraxılıb-buraxılmamalarına "dobro" versin?

2. "Dqr" adlı quldur rejimle açıq-aşkar elaqə saxlamaq və hesablaşmaq (?) rəsmi olmasa belə, dolayısı ilə həmin rejimin təmininə kimi qiymətləndirilə biləmi?

3. Əger həqiqətən də Armenian-reportun iddiaları dəqiqdirdə, bu zaman ister Rusyanın müvafiq diplomatik dairələri, isterəsə də sülhməramlıların kontingent rəhbərlikləri bu məsələyə aydınlıq getirmelidirlər və gətirmirlərsə, bunu necə anlayaqlı?

4. "Dqr"ın Yerevandakı daimi nümayəndəliyinin xarici vətəndaşlara verilən icazə "sertifikatında" Rusiya sülhməramlılarının da möhürü, şəmpəti olacaqsa, kontingent səlahiyyətləri artıq belə bir məsələnin həqiqətən də ciddi problem olmadığını Azərbaycan tərefinə necə izah edə bilərlər?

Hələlik isə, Araiklə Nikol "Qarabağda nəhəng infrastruktur layihələri" etrafında müzakirələr aparırlar...

Bele bir deyim var - od olmasa, tüstü çıxmaz və bu tüstünün heç də yaxşı ne isə vəd etdiyini də düşünmək olmaz. Hər halda, bu kimi məsələlərin davamlı olaraq diqqətde saxlanması vacibliyi dəha özünü göstərməli və əzəli, əbədi Azərbaycan torpaqlarında bənzər və artmağa başlayan həyəszliqlərə yol verilmələrini qarşısı alınmalıdır. Cünki...

Cünki digər məsələ fevralın 8-də Yerevanda "dqr"ın "prezidenti" Araik Arutunyanla Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyanın keçirdiyi görüşdür və həmin görüşdə "Qarabağda nəhəng infrastruktur

layihələri" etrafında müzakirələr aparılıb. Bu haqda Paşinyanın metbuat katibi Mane Gevorkyan rəsmi açıqlamasında bildirib. İclasda Ermənistən hökumətinin cavabdeh idarə rəhbərləri iştirak ediblər və qarşıda dayanan programlar çərçivəsində layihələrin maliyyələşdirilməsi, gələcək adımlar barədə fikir mübadilələri aparılıb, qərarlar verilib. Bəs buna nə deyək? Təəssüflər olsun ki, hələ də bizləri narahat edən bir sıra suallarımız cavabsız qalamqa-

da davam edir...

Rövşən RƏSULOV

Bayram çərşənbələri və qeyri-iş günləri açıqlandı

2021-ci ildə Novruz bayramında qeyri-günləri məlum olub. SİA-nın məlumatına görə, Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il üçün Novruz bayramı günlərinin müəyyən edilməsi haqqında" qərarına əsasən, 2021-ci il martın 20, 21, 22, 23, 24-ü Novruz bayramı günləri müəyyən edilib. 2021-ci il martın 20-21-i həftənin şənbə və bazar günlərinə təsadüf etdiyindən, Əmək Məcəlləsinə əsasən iş və istirahət günlərinin yerləri dəyişdiriləcək. Beləliklə, martın 25-i və 26-sı da qeyri-iş günü olacaq. Novruz bayramı ilə əlaqədar 7 gün ardıcıl (20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 mart) iş olmayacağı.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda bu il Novruz çərşənbələrinin qeyd olunacağı tarixlər də məlumatdır. Bu il ilk - Su çərşənbəsi fevralın 23-nə təsadüf edəcək. Daha sonra martın 2-də Od, 9-da isə Yel çərşənbəsi olacaq. Novruzun ilaxır - Torpaq çərşənbəsi isə martın 16-da qeyd edilecek.

Lider-Ordu-xalq birliyi Azərbaycanın yeni və möhtəşəm tarixini yazdı!

Azərbaycan tarixində bir çox şərəfli anlar olmuş, xalqımızın qürur mənbəyinə çevrilmiş hadisələr yaşanmışdır. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun zəfərləri, torpaqlarıımızın işgaldan azad edilməsi dövlətçilik tariximizdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı çox xoşbaxtdır ki, bu tarixi, şərəfli anlara şahidlik edir, möhtəşəm tarixi günləri yaşayır.

Bu gün Azərbaycan xalqının 30 illik həsratına son qoyuldu. 30 ilde Azərbaycan xalqı əzmlə, səbrlə, durmadan çalışaraq, öz dövlətinə gücləndirərkən tarixi anın yetişməsini, bu möhtəşəm xəberi gözlədi. Heç bir beynəlxalq ədalətsizlik, heç bir eziyyət xalqımızın qələbəyə olan inamını sarsıtmadı, Azərbaycan xalqının, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycanın liderinin iradəsinə təsir göstərmədi. Azərbaycan, xalqı Müzəffər Ali Baş Komandanının etrafında hər gün da ha six birləşdi, birliyimiz hər gün daha da möhkəmləndi. "Qarabağ Azərbaycandır və nida" ifadəsi bizim milli mübarizəmizin rəmzinə çevrildi.

Bu birlük bizi Qarabağa qaytarı!

Sentyabrın 27-də Ermənistən cəbhe xəttində töretdiyi hərbi təxribatlardan sonra Şanlı Ordumuzun əks-hücum əməliyyatları Azərbaycan xalqı və dövləti üçün Vətən müharibəsinə başladı. Bu haqq saavaşında Ordumuzun döyüş meydanındaki qəhrəmanlıqları

nəticəsində Azərbaycanın doğma torpaqları işgaldən azad edildi. Azərbaycan Ordusunun şücaeti, yüksək döyüş qabiliyyəti və apardığı əməliyyatlar dünya hərb tarixinə qızıl hərflərle yazılıdı. Ötən illər ərzində məqsədönlü şəkildə inkişaf etdirilən, maddi-tehniki bazası gücləndirilən, dünyanın ən güclü orduları sırasında olan Şanlı Azərbaycan Ordusunun sərsidici zərəbələri nəticəsində ağır itkiler verən Ermənistən silahlı qüvvəlerinin müqaviməti sındırıldı. İşğalçı ölkə artıq Azərbaycanın Şanlı Ordusu qarşısında duruş gətirə bilməyəcəyini, iflasa məhkum olduğunu dərk etdi və diz çökdü!

Azərbaycan Ordusu döyüş meydanında Zəfər yürüşünü davam etdirdiyi günlərdə Prezident İlham Əliyev beynəlxalq mediaya mühəsibələrində, bir çox ölkələrin liderleri ilə telefon danışqlarında Azərbaycanın haqq səsini dünyaya çatdırı, ölkəmizin ədaləti və beynəlxalq hüququn ali prinsip və normalarına söykənen mövqeyini qətiyyətlə müdafiə etdi. Bütün

Fəxrəddin Vəliyev,
Yeni Azərbaycan Partiyası
Şəmkir rayon təşkilatının sədri

dünya həqiqətləri məhz Azərbaycanın dövlət başçısından, ən etibarlı mənəbədən əldə etdi. Azərbaycan işğalçı ölkənin və erməni diasporunun yalan təhlükəsizini, cirkin qara piar kampanyasını dövlət başçısının qətiyyəti sayəsində darmadağın etdi.

Möhtəşəm Prezident cənab İlham Əliyev yüksək diplomatik səriştəsi, sarsılmaz iradəsi və möhtəşəm liderliyi ilə diplomatiya sahəsində də parlaq qəlebələr təmin olundu. Xalqımızın öz lideri ətrafında bir yumruq kimi birləşməsi düşməni bütün cəbhələrdə məglubiyətə uğradı və Azərbaycan hər bir platformada gücünü göstərdi. Son illər ərzində ölkəmizdə möhtəşəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rehbərliyi ilə görülən işlər və həyata keçirilən çoxşaxəli isla-

hatlar, möhkəm əsaslara malik xalq-iqtidar birlüyü, siyasi münasibətlərin müsbət seviyyədə qurulması və həməryiliyin təmin olunması, Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin gücləndirilməsi və bu kimi əhəmiyyətli nailiyətlər bu Qələbeni şərtləndirən mühüm məsələlər sırasındadır. Noyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistan Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidenti arasında üçtərəfli bəyanat imzalandı. Birmənəli şəkildə qeyd etməliyik ki, bu bəyanat Azərbaycan dövlətinin şanlı Qələbesi, Ermənistan üçün isə faktiki olaraq herbi kapitulyasiya deməkdir. Azərbaycan Ordusunun döyüş meydanında əldə etdiyi möhtəşəm qəlebələr, Azərbaycan Liderinin, Ordumuzun, xalqımızın dəmir yumruğu Ermənistəni bu bayanata imza atmağa məcbur etdi. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tamamilə bərpa olunudu və azərbaycanlılar öz doğma torpaqlarına, yurd-yuvalarına qayıtmaga zəmin yaratdı. Budur, Qələbenin, Zəfərin xoşbəxtliyi! Möhtəşəm Prezident cənab İlham Əliyev təbirincə desək, "Xoşbəxtəm ki, biz öz Vətənimizə, doğma Qarabağımıza qayıdırıq, Qarabağımıza tacı olan Şuşaya qayıdırıq və bu torpaqlarda əbədi yaşayacağı!

Bundan sonra heç kim bizi o torpaqlardan tərəpədə bilməz!"

Azərbaycan dövləti bu zəfəri həm döyüş meydanında, həm də siyasi müstəvədə qazandı. Öz Liderinin, öz Ordusunun gücü, xalqın sarsılmaz birliyi sayəsində zəfər elde etdi. Qəhrəman əsərlərimizin şücaeti, fədakarlığı nəticəsində biz torplaqlarımızı işğaldan azad etdik. Vətən müharibəsində öz qanı, canı bahasına torpaqlarımızı qoruyan şəhidlərimizə Allah rehmet etsin, onlar bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Bütün yaralı hərbçilərimizə şəfa diləyi-rəm. Əldə etdiyimiz bu tarixi zəfər, torpaqlarımızın azad edilməsi həm də Azərbaycan xalqının özüne inamını qaytarı, xalqın öz liderinə, onun gücünə etibarını daha da möhkəmləndirdi. Dünyanın harassında olmasından, harada yaşamasından asılı olmayıraq, hər bir azərbaycanlı öz döv-

leti, onun zəfərləri ilə haqlı olaraq qürur duyur, azərbaycanlı olmağı ilə fər edir. Bu xoşbəxtliyi, bu qüruru bize Ali Baş Komandan İlham Əliyev və rəşadətli Azərbaycan Ordusu yaşıtdı. Bu müharibə Azərbaycan xalqının, onun Liderinin, Şanlı Ordumuzun gücünü bütün dünyaya nümayiş etdi. Qətiyyətli Lider, müzəffər Ordu, yenilmez xalq birlüyü Azərbaycanın yeni və möhtəşəm tarixini yazdı!

Əşq olsun Ali Baş Komandan İlham Əliyevə!

Əşq olsun qüdrətli Azərbaycan Ordusuna!

Qarabağ Azərbaycandır! Yaşasın Azərbaycan.

Dünyanı kim idarə edəcək? - Putin açıqladı!

Putin: "Hökumətə elmi və texnoloji inkişaf üçün yeni bir dövlət programı hazırlamağı tapşırımışaq. Büdcədən elmin maliyyələşdirilməsinə ayrılan vəsaitin artırılması əvvəlki yanaşmamı kökündən deyişdirdi. Hərbi sənaye kompleksi sahəsində ən mürəkkəb texnoloji layihələrin təşkili təcrübəsinə də nəzərə almaq lazımdır", deyə fikrini tamamlayıb.

Sərhədçilər narkotik alverçilərini yaxaladı

"Kim global texnologiya və bilik yarışmasına lider olarsa, dünyani o idarə edəcək". SIA Rusiya mətbuatına istinadən xəber verir ki, bunu prezident Vladimir Putin Elm və Təhsil Şurasında çıxışı zamanı deyib. "Görürük ki, dünyada texnologiya və bilik üçün qlobal rəqabət sürətlə böyükür. Liderliyə kim ələ keçirəsə, bütün bəşəriyyətin gələcək inkişafını təyin edəcək. Elmi və texnoloji suverenlik Rusyanın bu günü və gələcəyi ilə bağlı bir məsələdir və elm sahəsində liderlər arasında olmaq üçün hər şey var", deyə Rusiya prezidenti vurğulayıb.

Şübhəli şəxs yolun kenarında gizlin yerden bağlama götürərək hadise yerindən uzaklaşmağa cəhd etmiş, sərhəd nəşrindən "dayan" əmrinə təbə olmayaraq ərazidən qaçmağa çalışarken saxlanılıb. Saxlanılan şəxsin öz hərəkətlərini masakalamaq məqsədilə hadisə yerinə içerisinde öz ailə üzvləri olan avtomobildə gəlməsi də aşkar olunub.

2020-ci ildə

Azərbaycanda 1587 və ya 2019-cu illə müqayisədə 15,1 faiz az yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. SIA-nın məlumatına görə, bu hadisələr nəticəsində zərər çəkən şəxslərin sayı 16,5 faiz azalaraq 2106 nəfər olub.

Onlardan 696-sı həlak olub, 1410-u isə yaralanıb. Hadisələrin 42,6 faizi gündüz, 35,0 faizi gecə, 22,4 faizi isə toran vaxtı baş verib, 28,9 faizi həftənin şənbə və bazar günlerinə təsadüf

Azərbaycanda yol qəzalarında həlak olanların sayı açıqlandı

edib. Yol-nəqliyyat hadisələrinin 88,5 faizi yaşayış məntəqələrində baş verib, bu hadisələr nəticəsində həlak olanların sayı 2019-cu ilə müqayisədə 6,7 faiz azalaraq 526 nəfər, yaralananların sayı 19,4 faiz azalaraq 1315 nəfər olub.

Bütün yol-nəqliyyat hadisələrinin 41,8 faizi nəqliyyat vasitələrinin və piyadaların, 35,4 faizi bir neçə nəqliyyat vasitəsinin, 22,8 faizi bir nəqliyyat vasitəsinin iştirakı ilə baş verib. Yol-nəqliyyat hadisələri nəticəsində həlak olanların 81,2 faizini, yaralananların isə 75,0 faizini kişi-lər təşkil edib.

Erməni ilə həmrəy olan riyakarlar - AXCP-”Milli Şura”

Yaxud “beşinci kolon”un və xaricdəki antimilli şəbəkənin buyruq qulları...

Bütün bu gerçəkliliklər fonunda Azərbaycan öz sivil mübarizəsindən bir addım da geri çəkilmir və erməni yalanının ifşası ilə bağlı dövlətini, millətini sevən hər kəslə əməkdaşlıq etmək üçün əlindən gələni əsirgəmir. Məhz buna görə də, erməni ilə həmrəy olan AXCP-”Milli Şura” olan antimilli şəbəkənin buyruq qulları bu reallıqları görməkdə kor, eşitməkdə kardılar.

Bu mənfur, erməni riyakarlarının quyuq bulayınları Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Xədica İsmayılova, Qərimət Zahid, Leyla Yunus, Vüdadi İskəndərli və bunlar kimi digər üzəninqədə ünsürlər hər zaman Azərbaycanın uğurlarına kölgə salmaqla, dünyada etibarlı tərefdaş kimi qəbul olunmasına qarşı çıxmış istəyən qüvvələrə dəstək verməklə kimlərə “xidmət” etdiklərini əvvəller də nümayiş etdiriblər və bugün də eyni iyrənc yoldadırlar. Ancaq bu dəfə işgalçıya, terrorçuya haqq qazandırmaqla, dünyanın gözü qarşısında Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində Qələbə Zəferi qazanmasından öz erməni xisətlərini nümayiş etdirərək əsl riyakarlıqlarıni ortaya qoyublar. Nə yazıq ki, belə “sapı özümüzden olan çürük balta saplarımız” da var ki, bu riyakarlıqları ile bir daha ermənilər tərəfindən tərəfindən “bəslənildiklərini” açıq-aşkar göstərir.

Əli Kərimlinin yalancı “həmrəyliyi”...

Bu günlərdə “Sevinc TV”-de “Vətən savaşı başlayarkən biz birləş nümayiş etdiridik”, - deyə çıxış edən bu yalancı, satqın, mənəviyyatsız Əli Kərimli hansı birləşdən danışır? Sentyabrın 27-də Ermənistanın hərbi təxribatlarına qarşı başlanan öks-hükum əməliyyatları zamanı siyasi partiyalar birge bəyanat qəbul edərək ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin apardığı siyaseti dəstəklədiklərini bildirərkən, bu həmrəylikdən kənardə qalan Əli Kərimli və onun etrafında olan bu gün yene də sosial şəbəkələrdə dövlətə, hakimiyətə qarşı yalan, böhtən deməkə, eldə olunmuş qələbəni kiçitməyə, ictimai rəydə çəşqinqılıq yaratmağa çalışırlı.

Yeri gelmişkən, ermənipərest Sevinc Osmanqızının internet televiziyasına açıqlamasında Əli Kərimli iddia edib ki, guya “Milli Şura” və AXCP Vətən müharibəsi dövründə “həmrəylik” nümayiş

etdirib. Görəsən, bu həmrəyliyi Əli Kərimli və onun etrafında olan erməni lobbisinin “təbliğatçıları” bu yolla haraya qədər gedəcəklər? Ancaq xalq hər şeyi yaxşı bilir və görür ki, müharibənin əvvəlində Azərbaycanın qələbəsinə inanmayan, xidmet etdiyi ermənipərest dairələrin sıfarişi ilə davranan Əli Kərimlinin 10 noyabr zəfərindən sonra bütün arzuları puç olub və bundan sonra da uğursuz cəhdələri fiasko yəmək kəndən. Və beleləri unudurlar ki, dövlətə, xalqa qarşı edilən xəyanətlər heç zaman bağışlanırmı. Bu ünsürlər unutma-malıdır ki, Azərbaycan xalqının milli birliliyi, Azərbaycan Ordusunun rəşadəti və Ali Baş Komandanımızın qətiyyəti nəticəsində azad edilən bu torpaqlar bir vaxtlar mehə onların hakimiyət oyunlarının qurbanına imkan verməyəcəyi. Heç kim bizə göstəriş vere bilməz”. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2020-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunan iclasda deyib. Bir sözü, dövlət başçımızın dediyi kimi: “Onların namizədlerinin meydan oxumasına, Azərbaycana şirkəb yaxmasına imkan verməyəcəyi”.

Cinayətkarlar mütləq cavab vermalı olacaqlar - Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında!

“Mənə verilən məlumatata

göre, dünən bəzi müxalif qurumlar, o cümlədən Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin nümayəndələri o kütlönlərin içine girərək orada insanları qanunsuz əməllərə sövq etməyə çalışıblar. Qanunu pozanların arasında onlar da var, onlar indi müəyyən olunublar. Men bir daha xəbərdarlıq edirəm, odla oynamasınlar. Bu məsələ məsələdir. Heç nəye baxmayıcağıq, kim nə dedi, hansı şura, hansı Avropa Şurası, hansı təşkilat. Bizim son günlərdə sərgilediyim mövqə - beynəlxalq təşkilatlarda bizim əleyhimizə çirkin kampanya aparanlara qarşı tutduğumuz mövqə artıq nəticə verir. Anti-Azərbaycan qüvvələri harada mümkünse, onları blokluyacağıq. Onların namizədlerinin meydan oxumasına, Azərbaycana şirkəb yaxmasına imkan verməyəcəyik. Heç kim bizə göstəriş vere bilməz”. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2020-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunan iclasda deyib. Bir sözü, dövlət başçımızın dediyi kimi: “Onların namizədlerinin meydan oxumasına, Azərbaycana şirkəb yaxmasına imkan verməyəcəyi”.

Bir də düşmən çətininin altına siğınib öz xalqına, dövlətinə qarşı yalan və iftira atan, birbaşa düşmən qoltığuna siğınan xəyanətkarlar mütləq, amma mütləq cavab vermalı olacaqlar - Özü də Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Söyüş söymə!

İLHAM

Bu gəlimli, gedimli dünyada yaşa dolduqca çox məzəli, qəribə, həm də müəmmalı hadisələrin şahidi oluruq. Bəzi hallarda özümüz də sözügedən əndərabədi hadisələrin iştirakçısına çevrilirik. “Həyat bir sınaq, dünya bir təcrübə meydanıdır”, deyiblər. Kimisi bu sınaqlara dözümlü yanaşır və həyatını davam edir, kimisi də, ilk həmlədə təslim olub, özünə qapanır, depressiyaya düşür və ən ağır məqamda özünə qəsd edir. Özünəqəsdlə bağlı misallar və sübutlar göstərib, oxucunu yormağa dəyməz. Ən azı ona görə ki, bu kimi ürək ağrından hadisələrdən hər kəs məlumatlıdır. Dini kitabımızda qeyd edilir ki, “kimsə, kimisə öldürərsə, o Allahın qanunlarına qarşı çıxmış olur. Kim-sə öz canına qəsd etmiş olursa, o Allahın üzünə ağ olmuş sayılır”.

Yeni Allahın verdiyi ömürü yaşamaq və ömürünün hər anının qədir-qiyəmətini bilmək lazımdır. Bəzən ruhdan düşüb, “pulum-param, düz-əməlli işim -gütüm yoxdur”, deyib, yaşıdagın ömürü qarğayanlar, qınayanlar olur. Ancaq qəbul etmək lazımdır ki, Allah hər kəs bir cür ömür yazır - kimisi varlı, kimisi kasib, başqası qorxaq, satqın, xain, digəri isə cəsur, igid, bir sözə xeyirli, gərəkli əməlləri ilə tarix yazar. Uca peyğəmbərimiz Məhəmməd (ə.s) demişkən, “elə yaşa ki, sanki heç zaman ölməyəcəksən, həm də elə yaşa ki, sanki indicə ölcəcəsən”. Qısa, özünü dağa-daşa çırıp, pul-par, mövqə qazanmaq üçün fədakarlıq etsən də, bir nəticəsi olmayacaq, qeyd etdiyim kimi, Allah nə yazıbsa, o da olacaq, artığını gözləməyə dəymez. Əsas odur ki, imanlı ol, düzgün və sağlam ömür yaşa, imkanın daxilində insanlara və insanlığa yardımçı olmağa çalış. Hər kəs bu fani hesab olunan dünyani tərk edəcək və son mənzil məzar olacaq. Şair Zəlimxan Yaqub çok gözəl deyib:

**Məzar insanların sükut evidir,
Orda nə qapı var, nə pəncərə var.
Qəbiristan deyilən bir məməkətdə,
Keçilməz uçrum var, dərin dərə var.**

Sənin, mənim, hər kəsin bu dünyada mövcudluğunu, elə bizlərə verilən mükafatdır. Bunu dəyərləndirmək, hər bir adəm övladının müdrikliyi və alicənablığı olar. Həm də “Allaha şükür etmək imandandır” sözü ebəs yerə deyilməyib. Düzdür, müasir dövrün teləbləri və yenilikləri insani qeyd etdiyim dəyərlərə sahib olmağa bir o qədər imkan vermir. Coxları çalışır ki, dünyanın nizam-terəzisine uyğun olaraq, özünə və ailəsinə yaşayış qurşun. Yeni qonşunun maşını, villəsi, bağı var, mənə niyə olmasın? Filankəs avamın, savadsızın biri idi, hazırda isə, vəzifə sahibidir, mövqelərə malikdir, men niyə onun kimi olmayı? Ol, et, amma qaydalardan və teləblərdən kənara çıxmamaq şərtli. Məsələ var dəyərlər, “çox istəyən azdan da olar”.

Qisasçılıq və paxılıq hissə ilə işe girişmək, sonda acı sonluqla bitər. Azmi olub qaz vurub, qazan doldurmaq arzusu ilə evini-eşyini banka qoyub, kredit götürüb, biznesə girişən, ancaq sonda biznesi batıb və bununla da evi əlindən alınaraq, çöle atılıb. Və yaxud vəzifəyə getmək arzusu ilə neyə var satıb, dostundan, qohum-qardaşından da alıb və “qardaş” dediyi insana verib, nəticədə “qardaş” dələdüz çıxıb. Bir növ it də gedib, ip də. Binəvə vəzifə hərisinin normal yaşayışı, “bomoj” həyatına çevrilib. Söz yox ki, gec və ya tez belə tip məxlulular acgözlüklerinin və hərisliklərinin ağrı-acısını yaşamanı olurlar, ancaq bədbəxtılık ondadır ki, onların ailə-uşaqları da əzab-əziyyətli ölüm yaşamağa düber olurlar. Belə düşüncəyə və xarakterə malik pul xəstəsini, vəzifə hərisini öyüd-nəsihətlə başa salmaq, islah etmək mümkün deyil, sadəcə, Molla Nəsrəddin demişkən, “belələrini yırıb yerə, ağızınağıza vurmaqdan başqa çare qalmır”.

“Nar” “Karabakh is Azerbaijan” beynəlxalq onlayn şahmat seriyasına dəstək olub

Gənclərin intellektual inkişafına hər zaman xüsusi önem verən “Nar” chess.az saytının “Karabakh is Azerbaijan” beynəlxalq onlayn şahmat seriyasına dəstək olub. Seriya 8 turnirdən və böyük finaldan ibarətdir. Turnirlərin hər biri Vətən müharibəsi nəticəsində işğaldan azad edilmiş rayonların adını daşıyır.

Martin 14-də baş tutacaq böyük finalda 8 turnirin nəticələrinə görə, 10 ən güclü şahmatçı mübarizə aparacaq. Qalib gelecek şahmatçılar “Nar” tərəfindən dəyərli hədiyyələrə mükafatlandırılacaq. Seriya lichess.org şahmat platforması üzərində keçirilir. Qeyd edək ki, koronavirus infeksiyasi ilə əlaqədar olaraq ölkədə karantin rejiminin davam etməsi səbəbindən şahmat yarışları onlayn keçirilir.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ilde fealiyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda tələkommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsine verib. “Nar” şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 90%-ni əhatə edir və 8700-dən artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Qızıl-zinət əşyaları oğurlayan şəxs tutuldu

Oğurluqda şübhəli bilinən Ağsu rayon sakini B.Dosiyev saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Nəsimi RPİ 21-ci PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində ötən il dekabrın 6-da C.Mədətovanın çantasından 3000 manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqdə şübhəli bilinən Ağsu rayon sakini B.Dosiyev saxlanılıb.

Nərimanov Stalinin, Orconikidzenin üstünə qışqırılmış və demisdi: "Mən bircə gün də qoymaram Qarabağ erməni tapdağının altında qalsın. Mən Qarabağı bu gecə ya qaytaracağam, ya da başqa cür həll edəcəyəm!"

19-cu əsrə Çar Rusiyasına müraciətlər edərək onlara yeni ərazilərlər verilmesini xahiş edən və Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından əl çəkməyən erməni millətçilərinin "Böyük Ermənistan" yaratmaq iddiası Qafqazda Sovet hakimiyyəti qurulduğundan sonra da davam etdi. Sovet hakimiyyətinin millətçiliyə, etnik qarşılurmaqla qarşı barışmaz siyaseti nəticəsində bu məsələlər bir qədər arxa plana keçəsə də, tezliklə Kommunist Partiyasının sıralarına daxil olmuş keçmiş daşnaklar başqa formalarla ərazi iddialarını irəli sürməyə başladılar. Erməni daşnaklarının bu siyasetinə qarşı mübarizə aparılanlardan biri də Azərbaycanın görkəmli dövlət xadimi, Azərbaycan SSR Xalq Komissarları Sovetinin Sədri Nəriman Nərimanov idi.

N.Nərimanovun Dağlıq Qarabağ probleminə münasibəti birmənalı olmuşdur. 1920-ci ildə Dağlıq Qarabağda ermənilərin keçirdiyi "qurultayı" qərarının nəticəsiz qalmasını Nərimanovun Ermənistana verdiyi notanın nəticəsi kimi qiymətləndirmək olar. 1920-ci il iyulun 10-da N.Nərimanov Moskvaya RK(b)P MK-ya "Dağlıq Qarabağda Vəziyyət" haqqında telegram yurdur. Telegram bu sözlərə bitirdi: "Müsəlman əhalisi Moskvadan qəflətən köhnə mövqeyə qayıtmamasını və ermənipərəst siyaset yürütməyini Sovet hökumətinin Azərbaycanın sərhədlerini qorumaq iqtidarından olmaması və xainlik kimi qiymətləndirəcəkdir".

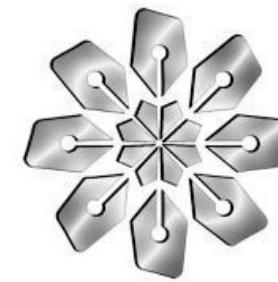
1921-ci il iyunun 12-də Ermənistana hökuməti Dağlıq Qarabağın "Ermənistana Sovet Sosialist Respublikasının bir hissəsi" kimi elan olunduğu haqqında dekret qəbul etdi. Bir qədər sonra onlar qətnaməni ləğv etmədən Dağlıq Qarabağ və digər mübahisəli hesab etdikləri ərazilər üzrə komissiya yaratmaq təklifini irəli sürdürlər.

1921-ci ildə bir-birinin ardınca qəbul olunan 3 qərardan irəli gelən nəticələri N.Nərimanovun siyasetinin uğuru kimi qiymətləndirmək olar. 1921-ci il iyunun 19-da Ermənistana tərəfindən "Dağlıq Qarabağın Ermənistana yenidən birləşdir-

rilməsi haqqında" dekret həyata keçirilmədi, iyunun 26-də Azərbaycan XKS-nin qərari ilə Ermənistana Dağlıq Qarabağda olan nümayəndəsi Mravyanın fəaliyyəti qadağan olunaraq xətm edildi. İyunun 27-də Azərbaycan K(b)P MK-nin Siyasi Bürosu ve Təşkilat Bürosunun icası keçirildi. İclas "Tiflisde komissiyanın işi ilə əlaqədar Azərbay-

də axşam iclasında Kirov-Myasnikov qruplaşmasının (S.Kirov, A.Myasnikov, Q.Orconikidze, Y.Fiqatner) təklifi ilə Dağlıq Qarabağın Ermənistana tərkibinə daxil edilməsi haqqında əsəssiz və qərəzlə qəbul edildi.

Məsələnin belə bir ciddi xarak-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistən-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

100 il əvvəl: Nərimanov Qarabağı necə qoruyub saxlaya bildi

canla Ermənistən sərhədleri haqqında" məsələyə baxıb aşağıdakı qərarı qəbul edir:

1. Siyasi Büro və Təşkilat Bürosu Dağlıq Qarabağın Azərbaycana şəkərsiz iqtisadi meylini nəzərə alaraq, Dağlıq Qarabağ haqqında məsələnin Bekzadyan tərəfindən qoyuluşunu qəbul edilməz sayır. Məsələ həmin mənada da həll olunmalıdır.

2. Ona görə də erməni və azərbaycanlı əhali yaşayan yerlərin müvafiq olaraq Ermənistana və Azərbaycana ayrılması təklifi inzibati və iqtisadi məqsədə uyğunluq baxımından qəbul edilə bilər. İyun ayının 28-də N.Nərimanovun sədriyili ilə Azərbaycan Xalq Komissarları Sovetinin yeni icası çağırıldı və A.Myasnikovun (Myasnikyan) Dağlıq Qarabağı "Ermənistən Sovet Sosialist Respublikasının bir hissəsi" kimi elan edən beynətə rədd edildi. Eyni zamanda, həmin iclasda Azərbaycan XKS-in rəyi olmadan təyin edilmiş A.Mravyanın geri çağırılması məsələsi qoyuldu.

Bununla da, iki sovet respublikası arasında itixləflər artdığından, 1921-ci il iyulun 4-5-də RK(b)P MK-nin Qafqaz bürosunun plenumu məsələni müzakirə etməli oldu. Məsələnin müzakirəsində RK(b)P MK üzvü Stalin, RK(b)P Qafqaz bürosunun üzvləri Q.Orconikidze, S.Kirov, A.Myasnikov, F.Maxaradze, N.Nərimanov, A.Nazaretyan, Y.Fiqatner, İ.Oraxelaşvili və başqları iştirak etdilər. Bu zaman 2 nöqtəyi-nəzər ortaya çıxmışdı. S.Kirovun təklifinə görə, Qarabağın dağlıq hissesi Azərbaycandan alınaraq Ermənistana SSR-ə verilməli idi. Ancaq N.Nərimanov qətiyətlə buna etiraz etmiş və bildirmişdi ki, Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. İyulun 4-

ter aldığına görə N.Nərimanov Qarabağın dağlıq hissəsinin Ermənistən SSR-ə verilib-verilməməsi barədə bütün Qarabağ əhalisi arasında rəy sorğusu keçirməyi təklif etdi. Nərimanovun bu təklifinə qarşı Kirov-Myasnikov qruplaşması bildirdi ki, rəy sorğusu bütün Qarabağda deyil, yalnız Qarabağın dağlıq hissəsində yaşayan ermənilər arasında keçirilsin. Bu məsələ üzrə səsvermədə də Kirov-Myasnikov qruplaşması qalib geldi. İclasda Qarabağın Azərbaycan hüdudlarında saxlanılması Lehine N.Nərimanov, F.Maxaradze, A.Nazaretyan, əleyhinə Q.Orconikidze, A.Myasnikov, S.Kirov, Y.Fiqatner səs verdilər. Qarabağın dağlıq hissəsinin Ermənistən tərkibinə verilməsi və rəy sorğusunun yalnız ermənilər arasında keçirilməsi Lehine Orconikidze, Y.Fiqatner, S.Kirov, A.Myasnikov, A.Nazaretyan səs verdilər. İclasın sonunda N.Nərimanovun təkidi ilə Qarabağ məsələsinin Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyətə malik olduğunu nəzərə alaraq RK(b)P MK-nin Qafqaz bürosu bu məsələ barede RK(b)P MK-nin qəti qərarın çıxarılması zəruri saydı.

Nərimanovun mövqeyini Maxaradze və Nazaretyan müdafiə etdi, Orconikidze, Kirov, Myasnikov və Fiqatner isə əleyhinə səs verdi. Nərimanov həqiqətən Stalin, Orconikidzənin üstünə qışqırmış və demişdi: "Mən bircə gün də qoymaram Qarabağ erməni tapdağının altında qalsın. Mən Qarabağı bu gecə ya qaytaracağam, ya da başqa cür həll edəcəyəm!"

Beləliklə, Nərimanovun ciddi müqavimətindən sonra, iyulun 5-də plenumin seher iclasında Qarabağ məsələsinə yenidən baxıldı. Plenumin RK(b)P MK-nin rəyini nəzərə alaraq yeni qərar qəbul etdi: "Müsəlmanlarla ermənilər arasında milli barışığın zərurılığını, yuxarı və aşağı Qarabağın iqtisadi əlaqələri və daim Azərbaycanla six əlaqədə olmasını nəzərə alaraq Dağlıq Qarabağ Azərbaycan SSR-in hüdudlarında saxlanılsın, muxtar vilayətin tərkibinə daxil olan Şuşa şəhəri inzibati mərkəz olmaqla, ona geniş vilayət muxtarlıyyəti verilsin".

Qərarda, həmçinin, göstərilirdi ki, Azərbaycan K(b)P MK-ya tapşırılsın ki, muxtar vilayətin sərhədini, ərazilərin həcmini müəyyən etsin və onu RK(b)P MK Qafqaz bürosunun təsdiqine təqdim etsin. Göründüyü kimi, Nərimanovun ictimai, siyasi, dövlətçilik fəaliyyətində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə başlıca yerlərdən birini tutub. Onun bu mövqeyi Baki, Zəngəzur, Naxçıvan, Dağlıq Qarabağ və Zaqatala məsələlərinin həlli zamanı özünü göstərmişdi.

Nərimanov çox mürəkkəb bir şəraitdə Azərbaycanın ərazi bütövlüğünü qorumağa çalışmış və buna nail olmuşdur. İrəvan və Zəngəzur məsələsinə gəldikdə, bu ərazilər Nərimanovun hökumət başçısı işlədiyi dövrən əvvəl Müsavat hökuməti dövründə Azərbaycanın nəzarətində çıxmışdı. İrəvan 1918-ci il mayın 29-da Azərbaycan Milli Şurası tərəfindən erməniləre verilmişdi. Zəngəzur isə 1919-cu ildə Müsavat hökuməti tərəfindən itirilmişdi. 1921-ci ilə qədər Zəngəzur daşnakların idarəciliyində idi. Ermənistənda Sovet respublikası qurulduğundan sonra isə həmin ərazi bu respublikanın tərkibində qaldı.

Beləliklə, Müsavat hakimiyyəti dövründə ordunun Zəngəzurdan çıxarılması, bunun nəticəsində erməni daşnak silahlı dəstələrinin orada azərbaycanlıları qovaraq erməniləri yerləşdirilməsi 1920-ci ilde Nərimanovun başçılığı ilə Azərbaycan SSR hökumətinin fakt qarşısında qalaraq Zəngəzurun Ermə-

nistən tərkibində qalmasını etiraf etməsinə səbəb olmuşdu. Lakin burada Nərimanov və Azərbaycan hökuməti elə bir siyaset yeritdi ki, Zəngəzur qəzasının yalnız yarısı Ermənistən tərkibinə keçdi, digər yarısı Azərbaycan tərkibində qaldı. Belə ki, Zəngəzur qəzasının 6.742 kvadrat verstlik ərazisindən 3.105 kv.versti Azərbaycan SSR tərkibinde qalmış, 3.637 kv.verstlik hissəsi isə Ermənistəna verilmişdi.

Burada əsas problem o idi ki, Zəngəzurun yarısının Ermənistəna daxil edilməsi ilə Naxçıvanla Azərbaycanın digər torpaqları arasında birbaşa bağlılıq olmurdı. Lakin o vaxt bütün ərazilər ümumi Sovet ərazisi olduğundan bu şərti sərhədərələrə də rol oynamırdı və bu na görə də Azərbaycan hökuməti bu argumenti çox ciddi ortaya qoyma bilmədi.

Nərimanov Naxçıvan, Zaqatala-Balakən zonasını və Qarabağın qoruyub saxlaya bildi. 1921-ci il Martin 16-da Moskvada, həmin il oktyabrın 13-də isə Qarsda imzalanan müqavilələrdə Naxçıvanın Azərbaycan ərazisi olduğu beynəlxalq sazişlə təsdiqləndi. Naxçıvanın taleyinin həllinde Nərimanovun həyata keçirdiyi milli maraqlara söykənmiş, düşünlülmüş dövlət siyaseti, ardıcıl, strateji və taktiki addımlar silsiləsi əsas rol oynadı.

Nərimanov Naxçıvanın Azərbaycandan qoparılmaması üçün Meğridən yol verilməsi uğrunda ardıcıl mübarizə aparıldı. 1920-ci il dekabrın 2-də Rusiya ilə artıq sovetləşmiş Ermənistən arasında imzalanan sazişdə Zəngəzur Ermənistən ərazisi kimi göstərilmədi də, Naxçıvan və Qarabağ haqqında heç bir qeyd olmamışdır.

Sonrakı dövlərdə də ermənilər Qarabağa və Naxçıvana iddiaları davam etdirsələr ki, Sovet dövründə buna nail ola bilmədilər. Bu iddiaların qarşısını əsrin ortalarında Bağırov, ondan sonra isə Heydər Əliyev aldı. 1991-ci ildən sonra Ermənistən Qarabağı öz işğalı altına keçirə bildi. 30 il sonra Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında hərbi yolla öz ərazilərini düşməndən azad etdi.

Altay

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

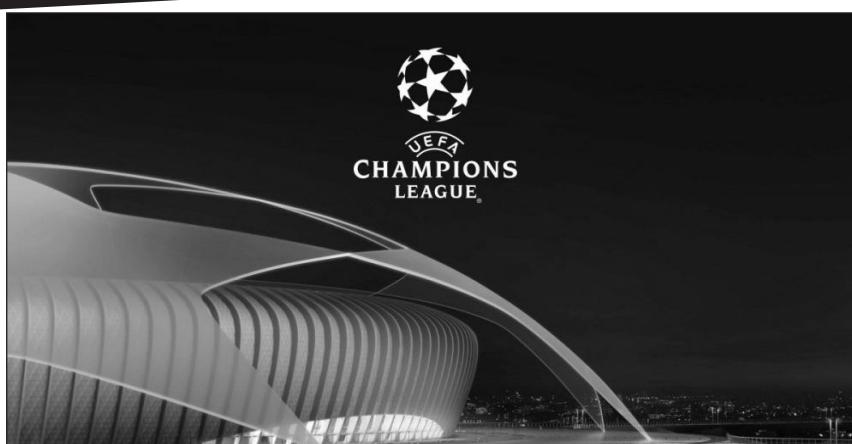
11 fevral

Ses

UEFA Çempionlar Liqasının formatı 2024-cü ildən dəyişdiriləcək?

UEFA -ya üzv olan 55 federasiyanın hamisi teşkilatın Çempionlar Liqasının formatını 2024-cü ildən dəyişdirmək təklifini dəstəkləyib. Bu barədə "Sky Sports" telekanalı məlumat yayıb. Belə ki, bu məsələ UEFA-nın prezidenti Aleksander Ceferinin rəhbərliyi ilə keçirilən videokonfransda müzakirə edilib. Bununla bağlı son qərar böyük etimalla aprel ayında veriləcək.

UEFA Çempionlar Liqasının islahati iştirakçı komandaların sayının 32-dən 36-ya qaldırıb, bununla da qrup mərhələsindəki hər bir komandanın oyun sayının altından ona yüksəldilməsini nəzərdə tutur. Sekkiz qrupun həzirki formatı da dəyişdiriləcək və turnir

İsveçrə sistemi üzrə onanılacaq. Bundan sonra formalaşacaq turnir cədvəlinə görə, ilk səkkizlikdə qərarlaşan komandalar birbaşa olaraq özlərinə sekizdəbir finala çıxmazı təmin edəcəklər. Diger 16 komanda pley-offa çıxmazı təmin etmək üçün matçlarda oynamalı olacaq.

Utrecht Universiteti və Birləşmiş Millətlər Universitetinin alımları tərəfindən aparılan yeni araşdırılmalar göstərir ki, bu gün dünyadan çirkab sularının təxminən yarısı təmizlənir. Əvvəlki tədqiqatlarda bu rəqəm 20 faiz həddində müəyyən edilmişdi. Bu ümidi verici kəşfə baxmayaraq, müəlliflər inkişaf etməkdə olan ölkələrdə təmizləmə göstəricilərinin hələ də çox aşağı səviyyədə olması barədə xəbərdarlıq ediblər. Tədqiqatın nəticələri "Earth System Science Data" jurnalında dərc olunub.

İnsanlar və fabrikler hər gün xeyli miqdarda tullantı suları istehsal edirlər. Tullantı suları düzgün yığılib təmizlənmədikdə insan sağlığı və ətraf mühit üçün ciddi tehlükə yarada bilər. Müəlliflər tullantı sularının istehsal həcmərini, toplanmasını, təmizlənməsini və yenidən istifadəsini qiymətləndirmək üçün milli statistikalardan istifadə ediblər. "Dünyada hər il təqribən 359 milyard kubmetr çirkab su istehsal olunur ki, bu da 144 milyon olimpiya ölçülü hovuzu bərabərdir. Bu suyun təxminən 48 faizi hazırda təmizlənmədən axıdılır. Bu, tez-tez xatırlanan 80 faizdən olduqca aşağı olan bir göstəricidir", - deyə tədqiqatın aparıcı müəllifi Edvard Conson söyləyib.

Nəticələr əvvəlki göstəricilərlə müqayisədə daha nikbin proqnoz nümayiş etdirse də, müəllif-

Dünyada hər il 359 milyard kubmetr çirkab su istehsal edilir

lər problemlərin hələ də mövcud olduğunu vurğulayırlar. "Bu, xüsusilə əhalinin sürətə artdığı inkişaf etməkdə

olan ölkələrdə, təmizlik nisbətlərinin geridə qaldığını göstərir. Bu ölkələrdə çirkab su istehsalının toplama və təmizləmə infrastrukturunun həzirki inkişafından daha sürətli artacağı ehtimal olunur. Bu, həm insan sağlığı, həm də ətraf mühit üçün ciddi təhlükələr yaradır. Qarşıda hələ uzun yol var", - deyə Conson qeyd edib.

Bu məşhurlar beyinlərinə cip taxdıracaq

"SpaceX", "Tesla" və "Neuralink" şirkətlərinin rəhbəri Elon Maskın sevgilisi, müğənni Qrayms (Claire Boucher) beyninə cip (nəqil - red.) taxdırmağı planlaşdırır. O, repçi Lil Uzi Vertlə birgə belə bir addım atacaq. Bu barədə "Independent" qəzeti məlumat yayıb.

Qeyd olunub ki, sosial şəbəkələrdə yayılan xəbərləri hər iki məşhur sima təsdiqləyib.

dair məlumatları qeyd etmək üçün istifadə edilib. Elon Mask beyninə yerləşdirilən cip sayesində video oyun oynaya bilən bir meymunun olduğunu da iddia edib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

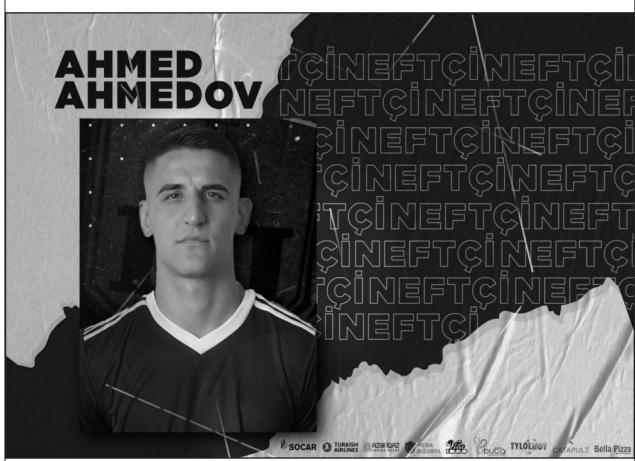
Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600

Son sahifə

**"Neftçi" bolqaristanlı
hücumçu transfer edib**

Bakının "Neftçi" futbol klubu hücumçu transferini rəsmiləşdirib. Bakı təmsilçisinin rəsmis ayında yer alan məlumatə görə, bolqaristanlı futbolçu Ahmed Ahmedovla mövşümün sonunadək müqavilə imzalanıb. Bolqaristanın CSKA (Sofiya) klubuna məxsus olan 25 yaşlı futbolcu icarə əsasında Bakı təmsilçisinin heyətində çıxış edəcək. A.Ahmedov Bolqaristanın "Çernomorets", "Neftximik", "Pomorie" və "Dunav Ruse" klublarında forma geyinib.

Kraliça sərvətini gizlətmək üçün gizli bank yaradıb

"The Guardian" qəzeti iddia edir ki, Kraliça II Elizabeth şəxsi sərvətinin ictimaiyyətə açıqlanmasının qarşısını almaq üçün hökumətə təzyiq edərək, 1970-ci illərdə bir qanun layihəsini dəyişdirdib. Musavat.com xarici mediaya istinadən bildirir ki, Kraliçanın vəkilleri onun şirkətlərdəki səhmlərinin xalqa sızması ilə kral ailəsinin çətin vəziyyətdə qala biləcəyindən narahat olduğunu dila gətiriblər. Buna görə də Kraliçanın səhmlərinin köçürüleciyi "Bank of England Nominees" adlı bir şirkət qurulub.

Iddialara görə, tənzimləmə ictimaiyyətə Ingiltərəyə investisiya yatıran dövlət və hökumət başçılarını qorumaq cəhdilərə təqdim edilsə də, əslində II Elizabeth üçün hazırlanıb.

Lakin bu barədə xəbərlər yayıldıqdan sonra kral sarayı iddiaları qətiyyətə rədd edib. Bundan önce isə "Sunday Times" qəzeti İngiltərənin en zəngin adamları siyahısında olan II Elizabethin sərvətinin 350 milyon funt sterlinq (təxminən 480 milyon dollar) olduğunu yazmışdı.